

Ukrainiečiai neišsklaidė V. Adamkaus abejonių

V. Adamkus įteikia V. Juščenkai Lietuvos ordiną.

EPA/ELTA nuotr.

Kijevas, lapkričio 15 d. (BNS) — Ukraina yra naujo demokratiško dinamiskai besiformuojančio ir perspektyvaus regiono tarp Baltijos, Juodosios ir Kaspijos jūrų centras,

teigia Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Tačiau privataus pokalbio su Ukrainos premjeru Viktoru Janukovičiumi metu pastarajam nepavyko iš-

sklaidyti V. Adamkaus abejonių dėl Ukrainos pasiryžimo siekti narystės NATO.

Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, trečiadienį kalbėdamas Taraso Ševčenkos universitete Kijeve, V. Adamkus priminė, kad ir Lietuva, ir Ukraina gyvena regione tarp Juodosios ir Baltijos jūrų, kur šimtmečius pynėsi arba kirtosi tautų ir žmonių likimai.

„Abiems mūsų tautoms teko pergyventi okupacijas ir badą, būti tragiškojo holokausto liudytojais, ilgą laiką kentėti svetimųjų priespaudą“, — sakė V. Adamkus.

Jis pabrėžė, kad laisvės siekis buvo pagrindinė priežastis, nulėmusi Lietuvos pasiryžimą įsiliesti į laisvų Europos šalių šeimą ir transatlantinę bendriją.

„Ne Europos Sąjungos finansinė parama, ne tarptautinio prestižo siekimas, bet įsipareigojimas tautos laisvei įkvėpė mūsų širdis ir protus didžiausiems pastarųjų penkiolikos

metų darbams“, — sakė prezidentas.

Jis sakė esąs tikras, kad nelengvas kelias į laisvę mylinčių Europos šalių šeimą leido sukurti atvirą ir demokratinę Lietuvą, paspartino valstybės pilietinės visuomenės sukūrimą, pakėlė politinės kultūros lygį, užtikrino ekonomikos augimą, kuris jau kelerius metus iš eilės yra vienas sparčiausių Europoje.

„Ir nors esame visateisiai transatlantinės

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- Neištrinami pėdsakai.
- Pilietiško kursas — misija Sibiras.
- „Draugo“ lietuviukai.
- Sadistas.
- Paskutinis paminklas Stalinui Budapešte.
- Iš Lietuvos Vyčių veiklos.
- ES ant Kremliaus pavardžio.
- Anglų kalbos pamokėlė.
- Labiausiai sekama tauta.

Valiutų santykis

1 USD — 2.69 LT

1 EUR — 3.45 LT

Nužudytas Liberaldemokratų partijos valdybos narys

Vilnius, lapkričio 15 d. (BNS) — Naktį iš antradienio į trečiadienį Šiauliuose nužudytas liberaldemokratų partijos valdybos narys Gediminas Dargužas. Jo kūnas rastas kompiuterių pardavimo salone, kuriam vyriškis vadovavo. Iš salono dingio apie 10,000 litų.

Nužudytą Gediminą Dargužą (gim. 1977 m.) po vidurnakčio rado jo brolis, į saloną atvažiuavęs politiko žmonos prašymu.

Moteris vyriškiui sakė, kad jos vyras laiku negrįžo namo, į telefono skambučius neatsako.

Pirminiais duomenimis, ant G. Dargužo kaklo rasta smauginimo žymių, jo veidas sumuštas, rankos surištos virve.

Pasak policijos, kompiuterių pardavimo salonas, kuriame nužudytas politikas įrengtas Vilniaus g., pirmame daugiabučio namo aukšte. Tačiau įėjimas į saloną yra atskiras, šiek tiek nuošaliau. Salono durys nebuvo išlaužtos, jos rastos atrakintos.

Pirminiais duomenimis, nusi-kaltimo liudytojų policija nerado.

Dar naktį apžiūrėjus nužudymo vietą paaiškėjo, kad iš salono dingio apie 10,000 litų. Daiktai salone išvartyti, viskas išmėtyta ant žemės. Todėl viena pagrindinių tiriamų nusi-kaltimo versijų — salono direktorius nužudytas per apipilimą.

Trečiadienį iš ryto policija su salono darbuotojais pradėjo nuodugnią įvykio vietos apžiūrą.

Darbo partija liko be paramos

Vilnius, lapkričio 14 d. (BNS) — Darbo partija, įtariama neskaidriu buhalterijos tvarkymu, antrąjį šių metų pusmetį liko be valstybės dotacijos.

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) antradienį nusprendė neskirti dotacijos prokurorų akiratin patekusiems partijai, kuri pretendavo į 1.114 mln. litų iš valstybės biudžeto.

Dotacijos partijoms skaičiuojamos proporcingai pagal Seimo bei savivaldybių rinkimuose gautų balsų skaičių.

Valstybės dotacija partijai neski-riama, jei nustatoma, kad ji padarė šiurkštų įstatymo pažeidimą. Tokiu atveju dotacijos suma paskirstoma

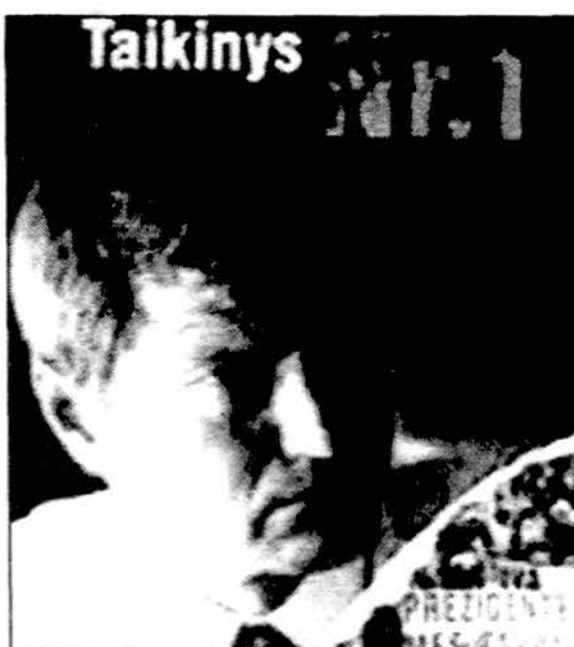
kitoms partijoms.

VRK pripažino, jog DP, pusmetį vėluodama su partijos finansinės veiklos patikrinimo ataskaita, padarė šiurkštų įstatymo pažeidimą.

Audito ataskaitą už praėjusius metus partijos privalo pateikti iki balandžio 1 dienos, tuo tarpu Darbo partija su ataskaita vėlavo pusmetį, o kai kuriuos dokumentus VRK pateikė tik antradienį.

Balsuojant dėl dotacijos DP balsai pasiskirstė tolygiai — 7 VRK nariai pasisakė už tai, kad dotacija būtų skiriama, 7 — kad nebūtų. Sprendimą lėmė VRK pirmininko Zenono Vaigausko, kuris siūlė dotacijos neskirti, balsas. Nukelta į 6 psl.

Europai — R. Pakšą „balinanti“ knyga

Knygos lietuvių kalba viršelis.

Vilnius, lapkričio 15 d. (BNS) — Lietuvai atstovaujantys Europos Parlamento nariai pasipiktino liberaldemokratais, kurie europarlamentarams nemokamai dalija knygą

apie Konstituciją pažeidusio ir apkaltos būdu atstatyinto prezidento Rolando Pakso skandalą.

„Bandymas įbrukti tokią knygą į rankas — valstybės žeminimas. Knygos yra perkamos knygynuose. Kiekvienas pats sprendžia, ką jam skaityti. Tačiau europarlamentarai puikiai supranta, kad brukama ne ta knyga, kuria galima pasitikėti“, — „Lietuvos rytui“ sakė europarlamentaras Aloyzas Sakalas.

Pasak politiko, šioje knygoje bandoma įtikinti, jog prieš R. Pakšą buvo surengtas sąmokslas. Bet pamiršta pagrįsti esminį faktą, nulėmusį apkaltos baigtį, — kas lėmė tokią didelę R. Pakso priklausomybę nuo finansinio savo rėmėjo, abejotinos reputacijos verslininko, kurio pavardė figūruoja įvairiose bylose, Rusijos piliečio Jurijaus Borisovo.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

*****ORIGIN MIXED ADC 604
SERIALS DIVISION
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-15-06

PERIODICALS

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

RUDENS RENGINYS

Los Angeles Lietuvos Dukterys su savo rudens renginiu š.m. lapkričio 5 d. Lietuvių parapijos salėje ne tik pradžiugino varguolius aukomis ir šalpa, bet suteikė pobūvio dalyviams daug dvasinio peno.

Įdomų ir prasmingą veiklos pranešimą pateikė Regina Gasparonienė, išvardindama šalpos veiklą Lietuvoje, bet ir tą šalpa gavusių padėkos laiškus.

Gražių dainelių, kaip sako Los Angeles Šv. Kazimiero choro vadovas, maestro Viktoras Ralys, padai-

navo mišrus choras. Publikai reikalaujant, buvo ir pakartota. Vaišės patiekė A. Uldukienė.

Šia proga surinkta keletas tūkstančių dolerių aukų.

Varžytinės, loterija ir kiti įvairumai bei pasilinksminimai neleido greitai skirstytis namo, o akordeono muzika kvietė ir pasižokti.

Šis puikus rudens renginys — Los Angeles Lietuvos Dukterų 34 metų šalpos darbo vaisius.

Vytautas Šeštokas

Los Angeles, CA, lietuvių Šv. Kazimiero parapijos metinėje šventėje programą atliko LA Vyrų kvartetas, kuris tuo pačiu paminėjo ir savo veiklos jubiliejų. Nuotraukoje iš kairės: Daina Gudauskaitė, Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, Angelė Nelsienė, Bronius Sellukas, Emanuelis Jarašūnas ir Romas Nelsas.

VOKIETIJA

„BALTOWEEN'AS — II“

2006 m. spalio 27–29 d. Anna-bergo pilyje, Bonoje, vyko kasmetinis pabaltiečių suvažiavimas, kurį organizavo Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjunga (www.vljs.de) su Aušra Malinauskaite priešaky. Kaip ir praėjusiais metais, jo tema buvo „Hellovynas–Baltovynas“. Susirinko apie 30 dalyvių, tarp kurių buvo vienas latvis ir vienas latvių kilmės lietuvis. Deja, pasigedome estų.

Penktadienio vakarą pradėjome žaidimais, kurių pagalba visi susipažinome; bėgiojome po pilies aukštus, bandydami surasti paslėptus vaiduoklius ir išvesti savo komandą į priekį. Nugalėtojai buvo apdovanoti vaiduokliškais prizais. Šeštadienį pradėjome diskusijomis „Kodėl aš (ne)tikiu“, pasidalinę grupelėmis, išdiskutavome Andrejs Urdzes pateiktas kontraversiškas tezes bei klausimus ir, susirinkę į vieną didelį ratą, apibendrinome rezultatus. Vėliau pradėjome ruošti vakarui: puošėme ir puošėmės, skaptavome moliūgus, kas norėjo, galėjo pasinau-

doti galimybe prieš šturpų vakarą apsilankyti saunoje.

Velniai, raganos, baidyklės, vėlės ir visi kiti dalyviai vakarop susirinko pagrindinėje salėje. Vakara pradėjo Rimas Čiuplinskas su „Velnio valanda“. Sužinojome, kad senovės lietuviai velnią taip pat vadino „vokietuku“. Studentai suvaidino trumpą spektaklį pagal lietuvių liaudies pasaką „Boba velniui ant ragų“. Tolimesnę vakaro dalį bendravome vieni su kitais ir linksmai leidome laiką. Visą „baltovyną“ vyko žaidimas: mūsų tarpe buvo vienas „žudikas“, kurio tikslas buvo „išžudyti“ visus gyvuosius, o pastarųjų tikslas — išgyventi iki ryto. Žudikas buvo toks gudrus, jog ryte ant paminklo buvo pasirašiusios visos mirusiųjų vėlės. Sekmadienio rytą vyko pamaldos ir suvažiavimo aptarimas.

Apie pietus visi atsisveikinome iki kitų susitikimų, į kuriuos nuširdžiai kviečiame ir jus!

Eglė N.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: išeivijos ir Lietuvos jungtis!
„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!

www.draugas.org

LOS ANGELES, CA

JAV LB Los Angeles apylinkės valdyba su viešnia: JAV LB Tarybos ir LR Seimo ir JAV LB-ės komisijos nare Angele Nelsiene, kuri informavo apie šios komisijos darbą ir LR Seimui ir Vyriausybei įteiktas rezoliucijas. Iš kairės: Vilijus Žukauskas, Nora Kondratienė, Angelė Nelsienė, Darius Udrys – pirmininkas, Rimtautas Marcinkevičius ir Aigis Kazlauskas.

SĖDINTIS TRUBADŪRAS

Man, kaip šio ir to diletantui, „pop“ muzika yra labiausiai intriguojanti laiko gaišinimo sfera. Ji skamba, turi žodžius, ritmą. Sukelia vienokią ar kitokią nuotaiką. Skatina šokti, tiksliau tarus, išreikšti savo kūno improvizacinį polėkį, kuo darniau suderinti judesius su šalia šokančia moterimi.

Ir jei tai būna salėje ir scenoje groja muzikantai, jų vaizdas akyse, artimas ar atokus, yra kur kas prasmingesnis už iš kolonėlių dundantį garsus. Ir gan liūdna, kai tų scenoje besidarbuojančių muzikantų visiškai nematyti: jie sėdi išikniaubę savo kėdėse, o juos lyg medžių kamienai užstoja aukštaūgiai šokėjai, mėgstantys užgulti scenos rampą ir atitverti vaizdą salėje atokiau sėdinčiai ar šokančiai publikai. Taigi, tą patį pinigą už bilietus sumokėję, dainuojančios žvaigždės taip ir nemato.

Kai apie tai užsimeni rengėjams, pasiteisinama dvejopai: scena nepakankamai aukštai pakylėta ir Andrius Mamontovas savo dainas atlieka tik sėdėdamas. Toks jo stilius. Jis kuria dainas ir muziką. Įsi-gyvena į tekstų turinį akompanuodamas gitara. Kėdė yra lyg ir integrali atlikimo dalis. Ši syki su savo dviem talkininkais — smuikininku ir elektrine gitara grojančiu. Ir jie sėdi iš šonų. Jis vidury kaip išmin-tingas guru.

Šitai buvo lapkričio 4 d. Andriaus Mamontovo koncerte, įvykusiame Los Angeles, Šv. Kazimiero salėje. Regimumas netikęs.

Ką tokiu atveju patarti koncertų organizatoriams? Juk ne taip jau sunku iš lentų sukalti tvirtą pėdos ar dviejų aukščio pakylą. Platformą. Tegul ant jos įsitaiso iš miesto į miestą keliaujantys „pavargę“ muzikantai. Tokiu būdu juos sėdinčius, ypač „pop“ žvaigždę, matys ne vien sceną užgulę išlakūs gerbėjai, kai kurie sekvojų ūgio, bet ir tos mielos lieknutės mano ūgio merginos, taip žavingai šokusios, deja, už tų aukštuolių nugarų ir net už kai kurį viršų keliamų lietuviško alaus butelių, nematančios savo laktose tupinčių gastrolierių.

Vis dėlto nuotaika buvo pakiliausia. Juolab antroji dalis. Pasirodo, švelnaus „pop“ ritmu bei įtaigiais tekstais, balso aiškumu (nors tesu-pratau nedaug ką) Andrius pakeri jaunimą. Atsakinėja į jam siunčiamus laiškučius. Gaila, kad rengėjai

— bendruomenė, vadovaujama dr. Dariaus Udrio — niekad jokiame išspausdintame lapelyje, gaunama-me įeinant, bent glaustai neaprašo šio dainiaus karjeros anglų kalba. Jei Lietuvoje jis garsus, tai amerikiečiuose tiek, kiek, sakykime, Aidas Marčėnas.

Pranas Visvydas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiųsti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

PILIETIŠKUMO KURSAS – MISIJA SIBIRAS

EDMUNDAS SIMANAITIS

Vilniaus geležinkelio stotis erdvi, skoninga vidaus apdaila, naujos švieslentės. Patraukė dėmesį laikinų stendų „armonika“. Ogi nuotraukos iš jaunimo kelionių į Rytus po tremties Sibirą ir Gulago salyną: Irkutskas, Krasnojarskas, Komija, Tomskas.

Šią ekspediciją organizavo Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, o rėmė Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Kultūros ministerija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, įmonė „Achemos grupė“, „Lietuvos geležinkeliai“. Organizatorių žodžiais tarant jie pristato tikrovę su gražinančia fotoparoda „Misija Sibiras. Sugrįžimas“.

Iš okupuotos Lietuvos buvo tremiama į Sibirą „baisiems išbandymams ir mirčiai dalis mūsų tautos“. „Nūdienos jaunimas pasiryžo „betarpiškai pajusti istorijos prasmę, ekstremalius praeities pėdsakus“. Jie pasikuklino parašyti, kad keliavo pėdsakais komunistinio genocido, kuriam nėra ir niekada nebus jokios senaties, o jo organizatoriams ir vykdytojams – atleidimo.

Sudomino ir anoniminiai užrašai po fotografijomis.

„Kapinės, kurioms daugiau nei pusė amžiaus, sunkiai atpažįstamos. O tokios būklės kapinių tvarkymas tampa labai sąlyginis: tarsi dulkių valymas nuo pačių dulkių, bandymas suteikti formą tam, kas jau seniai prarado. Po 10 – 15 metų tokių kapinių neliks visai“.

Nuotraukoje trys misijos dalyviai. Jie triūsia, valo, tvarko aplinką. Tai suvoktos moralinės skolos mokėjimo aktas. Bekraščio Sibiro platybėse tokių kapaviečių šimtai ir tūkstančiai. Čia guli mūsų gentainiai, beje, darbščiausi kaimo žmonės, ūkininkai, mokytojai, sąmoningi okupuotos valstybės piliečiai. Vietiniams gyventojams (vietovė nenurodyta), jei tokių ten yra, o juo labiau vietos valdžiai ši kapavietė nerūpėjo ir nerūpės.

„Teko priprasti prie kiek kitokių kapinių nei iki šiol matydavau Lietuvoje ar kitose šalyse...“

Nufotografuotas kemsynuose įkaltas geležinio vamzdžio galas su prie jo privirinta stačiakampe plieno plokšte. Ant jos elektrosvirintojas elektrodu „išrašė“, matyt, savo likimo draugui – zekui jo lagerinio „paso“ numerį X-39. Tokia politinių kalinių saviveiklinė praktika buvo paplitusi visame Gulago salyne, bet ne visada įmanoma. Jei man būtų tekę, lagerio žargonu kalbant, „vrezatj dub“ (pakratyti kojas, rus.), tai užrašas būtų buvęs toks SB-245 (raidės kirilica), kuris iššifruojamas taip: S reiškė Steplag, B – antroji rusiškos abėcėlės raidė, kuri būdavo priskiriama kiekvienam tūkstančiui iš eilės. Taigi – buvau griežto režimo lagerio 1245-asis zekas.

„Bent menkiausias pagarbos šis miškas jau seniai nematė. Ir vėl realybė. Šioje šalyje yra sričių, kur mūsų pasaulyje įprastos normos suvokiamos atvirkščiai“.

Nuotraukoje berželiai, krūmokšniai, aukšta išdžiūvusi žolė, iš kurios kyšo virsti pradėjusių medžio kryžių eilė... antra, trečia... Užrašo autorius ar autorė užrašė stebėtinai taiklia išvadą – Vakarų pasaulio šalių visuomenės moralės normos čia tarsi apverstos aukštyn kojomis. Savaiame kyla sąsajos su skaudžia tautos patir-

timi. Sovietinės reokupacijos metais buvo sunaikintos visos Vermachto kareivių kapinės. Jų atstatymu susirūpinta tik po nepriklausomybės atkūrimo. Tai atliko Krašto apsaugos ministerija, savivaldybės ir Vokietijos organizacija Kriegsgräberfürsorge. Lietuvoje sovietinių kareivių kapai prižiūrimi ir tvarkomi savivaldybių. Ekspedicijos dalyviai aki-vaizdžiai pajuto ir, neabejoju, susivokė, kodėl Rusijos valdomose teritorijose nėra europietiško, adekvataus požiūrio į genocido aukų kapavietes?

„Pasikalbėjus su močiute, pasikeitė visos mintys apie patriotiškumą. Ji su ašaromis akyse didžiujasi savo šešiamete anūke, kuri moka vieną lietuviško eilėraščio posmelį“.

Iš nuotraukos žvelgia šviesiaveidė, taurių bruozų žilaplaukė senučukė. Viešpatie, kaip mes kabinamės į savo brangiausiąją savastį – kalbą, dainą, pilietinę atmintį! Vieną vienintelį posmelį, kuris Lietuvos Močiutei skamba kaip malda... Mėginu išivaizduoti, kokį sveiką tautinės savimones sukrėtimą išgyveno pastabos autorė. Pastaba talpi keliais požiūriais. Lietuvos jaunimas, taigi ir akademis taip pat, turėjo progą išeiti fakultatyvinį reliktinės Tremties ar minimalų Gulago paveldo kursą. Susitikimai su tautiečiais ir jų atžalėlėmis, su jau nebegalinciais sugrįžti tėvynės seneliais – liudija vilties kibirkstėlę, šimtus tūkstančių kartų spurdėjusią, atšaurioj sveltimoj šaly užgesusią, dar kai kur ir šiandien tebelaukiančią tėvynės dėmesio.

„Nežinau, kas būčiau buvusi prieš 65 metus: kalinė, tremtinė ar kalėjimo prižiūrėtoja. Gal pareigūnė, siunčianti kaimynus ir gimines į amžino įšalo žemę. Ar iš viso būčiau turėjusi galimybę rinktis, ar tik vaidinti rolę, kurią kažkas būtų priimetęs“.

Fotografijoje barako siena su apšepusiomis durimis. Matyti, kad užrašo autorė jau yra perpratusi sovietmečio prievartos sistemos būdus. Fizinė, moralinė, socialinė ir teisinė prievarta gniuždė ir laužė ne vieną asmenybę. Čia pat susigriebtu lep-telejės nesamone. „Teisinė prievarta“ skamba kaip akivaizdus nesusipratimas. Sovietų „teisė“ tremti, žudyti okupuotos šalies gyventojus, grobti jų turtą, tyčiotis iš pavergtos tautos papročių ir tradicijų, dangstant visa tai „moksliniais“ paistalais apie kūrimą „šviesaus komunizmo rytojaus“ tebuvo tik įžūli demagogija, kuria buvo dangstomas rusiškasis imperializmas. Kritiškas žygeivės požiūris vertintinas kaip nuoseklus pilietinės savivokos stiprėjimo laidas.

„Atsimenu vieno tremtinio žodžius prieš man išvykstant į kelionę... Sibire tėra vienas gražus dalykas – tai gamta. O visa kita – kančia, pralietas neaišku kam darbo prakaitas, žaizdos, liūdesys ir kaulai“.

Fotografijoje matyti uolos, vanduo, rūkas... Sibiro kraštas čiabuviams daugelio tautelių ir genčių buvo, noriu tikėti – yra ir liks, brangi, mylima gimtinės žemė. Bet okupanto pasmerktiesiems žūti čia – tai pats tikrasis pragaras. Šį paradoksą suvokiau nelaisvės metais. Menu Kazachstano Alkanajoje stepėje jojantį ant kupranugario ir dainuojantį kazachą. Smėlynai, akmenys, išdžiūvusios žolės reti kuokštai ir kepinanti saulė, o jis dainuoja, dainuoja apie

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Neištrinami pėdsakai

Ruduo atnešė pasikeitimų JAV sostinėje, atnešė jų ir mūsų bendruomeninėje veikloje. Po neseniai Amerikoje praėjusių rinkimų, Kongreso Rūmuose pirmuoju smuiku grojusi Respublikonų partija dabar turės pasitenkinti antriniu vaidmeniu ir stipriai grumtis, kai norės savo sumanymus ar pasiūlymus prakišti pro suglaustas demokratų gretas. Demokratams taip pat reikės „neperžengti linijos“, jeigu tikisi po poros metų pasiekti dar didesnių laimėjimų ir savo kandidatą pasodinti Baltuosiuose rūmuose.

Kad pasiektų dabartinius laimėjimus, abiejų partijų kandidatai aršiai tarp savęs kovojo – ir žodžiais, ir doleriais – viliodami piliečių balsus, bet su rinkimais į JAV LB tarybą – jau visai kitas reikalas. Tiesą pasakius, reikėjo įtikinti (ir tai nelabai sekėsi) mūsų tautiečius, kad pasisakytų už patinkamą kandidatą. O kandidatai laikėsi labai pasyviai: nei jie reklamavosi televizijoje, nei save piršo spaudoje, nei važinėjo po lietuviškus telkinius, prašydami, kad už juos balsuotų. Galima net pamanyti, kad ne vienas tikėjosi pralaimėti, nes į kandidatų sąrašus buvo įtrauktas tik po ilgų įkalbinėjimų ir apeliavimų į „lietuvių pareigos“ sąžinę. Vienaip ar kitaip, jau ne tik turime naują JAV LB Tarybą, bet neseniai ji buvo Philadelphiaje susirinkusi savo pirmajai sesijai, kurios metu ir įvyko tie žymieji pasikeitimai mūsų lietuviškos veiklos vadovybėje.

Beje, kol kas pasikeitimų aki-vaizdžiai nematėme, nes iš esmės naujieji įvairių Krašto valdybos tarybų pirmininkai dar oficialiai nepatvirtinti, o, be to, ne visos tuščios vietos jau užpildytos. Nors išrinktasis JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytas Maciūnas keletą kartų buvo net į Čikagą užsukęs ir čionykščiuose renginiuose dalyvavęs, bet ir jis dar kol kas „neoficialus“.

Praėjusį šeštadienį 24-osios Premijų šventės metu atsisveikino buvusioji Kultūros taryba. Jos pirmininkė Marija Remienė vadovavimo našta ne tik kantriai, bet ir labai sėkmingai nešė net tris ka-

dencijas. Kad tai pareikalavo ir darbo, ir pasišventimo, ir net asmeninių išlaidų (mūsų veikėjams algų ar honorarų niekas nemoka, o tarybų išduosę paprastai vėjai tik dulkes gainioja), žino kiekvienas, bet kuomet dalyvavęs visuomeninėje veikloje. Ne visada pirminkė susilaukė ir moralinio atlyginimo, bet tikrai negalėjo skustis kritikos stoka: kiekvienas kritikuo-jantis, atrodo, manė, kad būtų sugebėjęs ir geriau, ir gražiau viską atlikti. (Žinoma, jeigu būtų pajudinęs bent pirštą, o ne liežuvį...)

Marija Remienė stengėsi suorganizuoti talkininkų būrį – savo valdybą, bet dažniausiai (kaip paprastai atsitinka) likdavo viena, kai reikėdavo tempti visą darbų našą. Kiek per tas tris kadencijas suruoš-ta renginių, kiek atlikta svarbių visuomeninių ir kultūrinių darbų, kiek sveikinta laureatų, įvairių švenčių rengėjų, dalyvauta posėdžiuose, važinėta po įvairias vietas – žino tik pati pirmininkė, o gal ir tie, kurie kasmet perskaitydavo jos spaudoje paskelbtas „ataskaitas“.

Tačiau vienas buvusiosios JAV LB Kultūros tarybos darbas į Amerikos lietuvių istoriją įspaudė tokius gilius pėdsakus, kurių nepajėgs ištrinti metų slinkties bangos. Tai, be abejo, šiemet vasarą išleistas stambus ir vertingas leidinys – „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“. Knyga turi daugiau kaip 800 puslapių, daugybę iliustracijų (kai kurios spalvotos), apima daug lietuviškos veiklos bei gyvenimo sričių, ypač tų, kurios jau išnykusios arba atsidūrusios ant nebūties kranto. Nuostabų darbą atliko ir knygos autorė Audronė V. Škiudaitė, kurios parašyti tekstai ne tik pateikia daug vertingos informacijos, bet yra šilti, jaukūs, lengvai skaitomi. O tai labai svarbu tokio pobūdžio leidiniui.

Kiek pastangų M. Remienėi reikėjo, kol buvo surinkta šiam leidiniui medžiaga, kiek prašymų rašyti ir durų varstyti ji turėjo, kol surado leidybai lėšų, gal niekas nesusižinos. Sveikiname su atliktu didžiu darbu, dėkojame ir už visus kitus, linkėdami sėkmės naujuose darbuose. (Neabejojame, kad jų atsiras, nes M. Remienė be darbo nesėdi...)

savo stepę, savo džailiau – toli kalnuos žaliuojančią ganyklą, apie savo merginą Džamilą, apie savo gimtinę... Tai sužinojau šiek tiek vėliau „Paradoksas. Vorkuta – miestas, pastatytas politinių kalinių, dirbusių anglies kasimo šachtose. Tos šachtos griūdavo kone kas savaitę (...) Borisas tiki, kad net ir griūvanti Vorkuta gali klestėti. Nuostabu, kad taip kalba čia žmogus, kuris Maskvoje baigė teisės mokslus ir grįžo į šį miestą. Kad bent dalelę to optimizmo tiems lietuviams, kurie susiruošę išvažiuoti į Airiją ar Ispaniją“.

Autoriaus pozicija maloniai stebina. Jis ten, kur daugeliui mūsų tautiečių buvo vargo, kančios, nužmoginimo, pasityčiojimo ir mirties akivaras, įžvelgia prierašumo gimtinei paralelę: Borisui – Vorkuta, o kokiame nors mūsų Vytautui, sakysim, – Anykščiai. Tai neateina savaime. Meilės ir pagarbos gimtinei šaknys iš šeimos, iš mokyklos eina. Apsilankymas Vorkutoje tą tiesą tik patvirtina.

„Aplankęs tiek daug amžinojo poilsio vietų, supratau vieną dalyką: mes esame per daug susireikšminę vieni prieš kitus, o kartais net ir patys prieš save. Kai gyvename vartotojiškumo pavergtoje visuomenėje, kur žmonės nuolat konkuruoja, stengiasi pralenkinti kitus...“

Vargu ar reikėtų peikti konkurenciją. Ne tik versle, bet ir kitose gyvenimo srityse šis variklis tiesiog būtinas. Visuomenės moralė susiformuoja ne savaime ir ne politrukinio tipo „pranašų“ pastangomis. Autorius prie išnykstančių tėvynainių kapų skaudžiai pajuto gyvenimo tikslo poreikį. Okupantas darbščiausias, kūrybingiausias, tautiškai susipratusių piliečius pirmiausia naikino, trėmė, varžė ir niekino. Jie mokėjo ir dirbti, ir kurti, siekdami aukštesnių tikslų. Žygeiviai tai pajuto, sužinojo, iš dalies patyrė patys ir leido visuomenei suprasti, kad neužmirš pilietiško pamokų.

Dieve, jiems padėk...

„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė

Sveiki, jaunieji bičiuliai,

Štai ir vėl susitinkame. Mokslo metai lituanistinėse mokyklose įsibėgėjo. Žinau, kad turite daug darbų darbelių. Parašykite, kas naujo Jūsų mokyklose, kaip ruošiatės ateinančiom Kalėdom. Rašykite mums apie savo mokyklą, ką veikiate, siųskite savo rašinius, piešinius, nuotraukas. Mielai patalpinsime Jūsų darbelius „Draugo“ lietuviukuose.

Redaktorė

Vėlinės Čikagos lituanistinėje mokykloje

Kasmet Čikagos lituanistinėje mokykloje gražiai paminimos Vėlinės. Kunigas Antanas Gražulis, SJ, seselės Laimutė Kabišaitytė, Pranciška Bubelytė gražiai paruošia vaikus šiai šventei. Kiekviena klasė

Gražulis aukoja šv. Mišias, jam padeda Nerijus Šmerauskas. Seselei Pranciškai ir muzikos mokytojom Jūratei Grabliauskienei ir Birutei Jašinskienei padedant, mokiniai gieda giesmes. Mokytojai, mokiniai, tėveliai

Penkto skyriaus mokiniai su sesele Laimute ir mokytoja Rolanda Varnauskiene Vėlinių apeigose.

išlanksto popierinę gelę, kurią klasių atstovai nuneša ant scenos prie degančių žvakelių. Mokytoja Daiva Blažulionienė su padėjėjais papuošia sceną, paruošia ją žvakelių padėjimui.

Vėlinių apeigos prasideda susikaupimu prie kryžių, esančių Jaunimo centro kiemelyje. Grįžę į didžiąją salę vaikai paima po degančią žvakelę ir padeda ant scenos. Kun. A.

pabūna kartu, prisimena iškėlusius į Amžinąją kelionę, susikaučia.

Mokiniai suruošia ir savo darbų parodėlę. Darbeliai puošia mokyklos vestibulį. Atėję tėveliai gali pasidžiaugti savo vaikučių kūrybiniais sumanymais. Tautodailės pagrindų vaikus moko mokytoja Ramunė Slavikienė.

Laima Apanavičienė

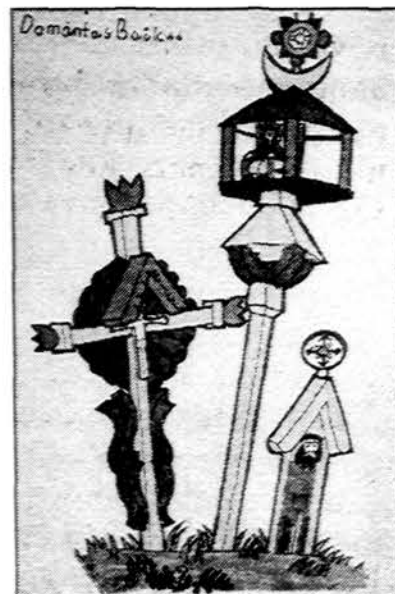
***
Vėlinės yra mirusiųjų prisiminimo diena. Lapkričio 1 d. žmonės eina į kapines uždegti žvakutės ant mirusių artimųjų kapo.

Visos kapinės atrodo labai gražiai, degant tiek daug žvakių. Mes prisimename savo artimuosius ir juos pagerbiame.

Eristida Butkevičiūtė
3 b klasės mokinė

***
Vėlinės yra mirusiųjų pagerbimo diena. Kapinėse kapai papuošti gėlėmis, dega daug žvakelių. Tą vakarą aš galvoju apie mirusius žmones ir meldžiuosi.

Rafaelė Šedytė
3 b klasės mokinė

Domanto Bačkaus spalvinti kryžiai.

Seselė Pranciška (dešinėje) ir muzikos mokytojos Jūratė Grabliauskiene (viduryje) ir Birutė Jašinskiene padėjo mokiniams giedoti giesmes.

PRAEJUSIOS VASAROS ATGARSIAI

Miela redaktore, siunčiu dviejų mergaičių išpūdžius apie įdomiai praleistą laiką Lietuvoje, vasaros stovykloje „Atgaja“. Stovykla veikė Palangoje. Tai pirmas toks šios stovyklos bendradarbiavimas su JAV LB Krašto valdyba.

Pavasariį mes gavome žinią, kad ši stovykla kviečia 10 vaikų iš JAV kartu su Lietuvos vaikais nemokamai praleisti 2 savaites atostogas. Krašto valdyba kreipėsi į lituanistines mokyklas ir greitai surado norinčius vykti į Lietuvą. Stovykloje Palangoje atostogavo 9 vaikai iš JAV.

Sigita Šimkuvienė
JAV LB KV vicepirmininkė
jaunimo reikalams

Ugnė Vaičiulytė

Šią vasarą, liepos 13-24 dienomis aš nuvykau į „Atgajos“ stovyklą. Mus pasitiko būsimi vadovai, kurie buvo apsigaubę juodom skraistėmis ir išsi-paisę veidus. Jau galima buvo suprasti kad liūdėti neteks! Po truputį įsikūrėm kambariuose, susipažinome su draugais: iš kur atvykę, kokie vardai, pomėgiai, kiek metų. Dienai baigiantis turėjome „vakaro akademiją“, kurioje iš vadovų sužinojome stovyklos planuojamą veiklą, susipažinome su saugumo taisyklėmis, pasižadėjome ir pasirašėme būti gerais stovyklautojais.

Mes turėjome labai puikų ir šaunų bei linksmą vadovą Joną. Tai buvo nenuilstantis stovyklos muzikantas-gitaristas.

Visi stovyklautojai buvo suskirstyti į keturias šeimas: „Žemės“, „Oro“, „Vandens“, ir „Ugnies“. Aš priklausiau „Žemės“ šeimai. Kiekviena šeima turėjo savo „tėvus“. Mes turėjome dvi nepakartojamas „mamas“ — Rasuolę ir Viką, bei šeimos galvą — tėtį. „Mama“ Vika vieną ankštų rytą nepanoro eiti į mankštą. Tai mes, būdamos geros „dukros“, savo „mamą“ paslėpėm po antklodėmis, taip „išgelbėdamos“ ją nuo mankštos.

Stovykloje mes daug sužinojome apie magiją: išmokome raganų abėcėlę, darėm įvairius rankdarbius. Turėjome galimybę pabūti aktorais ir padainuoti. Ypatingai man įsimintini vakarai ir dainos prie laužo. Šioje

stovykloje sutikau labai daug gerų žmonių — tai mūsų vadovai, tai pat kambario draugai su kuriais bendrauju ligi šiol. Baigiantis stovyklai buvo labai sunku skirtis, norėjosi pabūti dar ilgai ilgai.

Atsisveikinant išliejome nemažai ašarų, tačiau turėjome užleisti stovyklą kitiems. Tai buvo nepakartojamos atostogos Lietuvoje, stovykloje „Atgaja“. Esu dėkinga organizatoriams, vadovams ir sutiktiems naujiems draugams.

Ugnė Vaičiulytė

Stovykla buvo labai įdomi, su

daugybe užsiėmimų kiekvieną dieną. Man labai patiko „šeimos“. Viena savaitė buvo skirta istorijai, ir aš labai daug sužinojau apie Lietuvos istoriją.

Vadovai ir kiti stovyklautojai iš karto pasiskirstė „šeimomis“. Man labiausiai patiko vadovų pastatyti spektakliai, kuriuose ir mes dalyvavome. Labai patiko laužai, vakare aplankytas Baltijos pajūris.

O paskutinę dieną buvo labai graudu. Reikėjo atsisveikinti su naujais draugais, vadovais, ir palikti tuščius kambarius, kurie mums buvo kaip namai.

Dovilė Vilkauskaitė

Smagu buvo stovyklauti Lietuvoje.

SADISTAS

ALBERTAS KANAITIS

Karas. Sprogsta bombos, miršta žmonės, griaunami miestai. Giltinė su kraujuotu dalgiu ir mirties angelas skraido, skuba, dirba kartu. Nežinoma, kada viskas sustos. Laikas bėga – skausmai, ašaros, kraujas visur. Kodėl? Kasdieniniai radijo pranešimai – kareivių moralei, bet ar tai tikros žinios? Belaisvių lageriai auga kaip grybai. Paprasti kareiviai – belaisviai į lagerius, kur dauguma miršta nuo bado, ligų, aukštesnio laipsnio karininkai laikinai į kalėjimus, kur komendantūra turi daug darbo juos tardyti, kartais mušti, kankinti...

Iš paskutinio transporto komendantui padėti gaunam jauna, apie 6 pėdų nacių leitenantą, kuris po sužeidimo netinka frontui. Iš karto pajuntu, kad turėsim daug dirbti, sugyventi. Pradžią rami, bet už kelių dienų nežinom, kas mūsų viršininkas. Stengiuosi, bet jo patenkinti negaliu.

Komendanto įsakymai leitenantui keičiami. Komendantas tyli. Nesuprantu kodėl?

Raudono Kryžiaus mašina atveža sunkiai sužeistą raudonarmietį pulkininką kraujuojantį, beveik mirštantį...

Vertėjo pareiga – apklausinėjimas. Sunku suprasti pulkininko atsakymus, sunku girdėti, ką jis sako. Leitenantas pradeda siusti: griebia, purto sužeistą, keikiasi, spardo neštuvus. Atsisakau apkla-

sinėti. Leitenantas griebia mane už gerklės ir žada kulką į pakaušį. Komendanto pasirodymas galbūt išgelbsti nuo bėpročio (taip visi jį vadiną) kulkos.

Tyla. Komendantas liepia baigti apklausinėjimą.

Kambaryje paliekam: leitenantas, belaisvis ir aš. Prašau leitenanto pasiusti sužeistą į ligoninę ir vėliau tęsti apklausinėjimą. Atsakymas – ligoninė žmonėms, bet ne komunistams. Žmoniškumo, pasigalėjimo nėra.

Leitenantas vėl pradeda siusti: vaikšto po kambarį, akys išsprogusios, lūpos virpa, pradeda su savim kalbėti... Ištraukia revolverį, grasiina, žada visus pas Abraomą pasiusti. Sustoja, žiūri į sužeistą. Šūvis ir belaisvis jau „laisvas“... Netikiu, kad naciai (ne visi) yra baisnesni už žmogžudžius. Netikėjau. Dabar, po daugelio metų, dar prisimenu tą baisią dieną.

Trys moterys, atvežtos į komendantūrą su slaugytojos uniformomis ir kaltinamos šnipinėjimu. Sargybos apsuptos, vedamos į kalėjimą. Netrukus vėl bus apklausinėjimas – tardymas. Slaugytojos (rusės) buvo suimtos, kada naciai užėmė miestą, jau už fronto linijų. Apsimetu sergąs. Nenoriu vėl matyti, girdėti „bepročių“ leitenantą. Pora dienų „paseikimui“, ir vėl prie darbo. Gaunu įsakymą gauti daugiau informacijos apie suimtasias. Kalėjimo rūšys, belangė kamera, maža lemputė blykčioja, drėgmė. Trys moterys išgąstin-

gomis akimis žiūri. Išgirdę rusų kalbą ir prižadėjimą, kad joms nieko blogo nedarysiu, pradeda kalbėti.

Slaugytojos, jaunos mergaitės, verkia, prašo padėti. Visos trys daug kalba, bet labai mažai pasako. Kur suimtos, kodėl, kada? Apklausinėjimo rezultatai nedaug pasako ir komendantas nori daugiau žinoti. Po keletos dienų turiu grįžti, baigti apklausinėjimą.

Lauke labai šalta, ledas, sniego pusnys, vėjas iš šiaurės, saulėta. Sėnelis šaltis griebia už nosies, sunku kvėpuoti. Gatvėse mažai žmonių – skuba, bėga. Ir vėl kalėjimo rūšys. Viena moteris? Po mano apsilankymo leitenantas darė savo „apklausinėjimą“ – plakė moteris lazda, botagu, spardė, daužė. Dvi paguldėtos ligoninėje. Kraujas ant sienų, grindų, lemputės...

Pasiskundžiu komendantui – leitenantas generolo, nacių partijos nario, sūnus. Tylėk, užmiršk viską. Pasekmė: vertėjas, ar Rytų frontas. Komunistai mušė, kankino, vežė į Sibirą, naciai daro tą patį. Nacizmas komunizmas, fašizmas – nėra skirtumo. Grasinimai, despotizmas, sadizmas – komendantūros vardas. Galia jų rankose ir vienas jų žodis gali pakeisti gyvenimą. Kol, jų nuomone, esi reikalingas, dirbi ir darai, ką jie nori, laiko, o kitu atveju gąsdina frontu, darbais Reiche. Reikės tylėti, reikės... Girdėjau, kad ne visi komendantai vienodi, kad tarp šiukšlių randi ir auksą. Pirmas komendantas buvo austrų kilmės, geras, teisingas, žmoniškas, kuris ilgai pasiūstas į fronto linijas. Žuvo netoli Smolensko per bombar-

davimą.

Dabartinis nusimano labai mažai apie savo pareigas, apie žmoniškumą, bedievis. Baigęs universitetą, dirbo su aukštais nacių pareigūnais ir dabar, gavęs kapitono laipsnį, nori viešpatauti.

Turėdamas šiek tiek laiko, apšaukau kalėjimo viršininką. Mažai naujienų: trys moterys perduotos gestapi, daug kalinių išvežta į Reichą.

Dienos bėga. Blogos žinios iš fronto. Žiauri, labai šalta žiema Lietuvoje, kur temperatūra siekia – 25° – 30° C. Rusijoje tikra Arktika.

Kareiviai nepasiruošę žiemai. Padėtis labai rimta. Transportai ir rytus vėluojasi, geležinkelio linijos užpustytos, tankai, benzinas, amunicija dar ant geležinkelio bėgių... Kareiviams reikia šiltesnių rūbų, didesnių pabūklų, daugiau pajėgų. Leitenanto tėvas (generolas) – komunistų belaisvis. Neturime jokių žinių, kur generolas, ar dar gyvas. Dingo lyg vandenį. Leitenantas kasdien vis žiauresnis ir kartais sunkiai suvaldomas. Visi matom, kad komendantas nekenčia leitenanto, ir atvirkščiai. Karas Rusijoje, karas komendantūroje.

Prie komendantūros mašinos, sunkvežimiai, kareiviai, Gestapo agentai... Vakar naktį nusigėręs leitenantas nušovė tris vyriškius, išpriešino jauną moterį, sužeidė Gestapo agentą. Prarado protą?

Žinia pasiekė Berlyną ir laukia instrukcijų.

Telefonas – Berlynas. Įsakymas gražinti suimtąjį į Berlyną. Paskutinis sudie!

Vienas šarfiureris įlipęs į vagoną suriko:

— Visi laukan.

Mes, kiek galėdami greičiau, visi sprukome iš vagono, bet tai dar nebuvo gana greit. Paskutiniams dar klievo smūgiu sunkiu batu į pasturgalį.

Išlipę tuoj pradėjome greit lygiuotis po penkis, bet viskas nėjo gana greit. Smogikai pradėjo rėkti, daužyti, spardyti.

— Jūs, kiaulės, dar nesustojot? Palaukit, mes jums padėsime! Jūs manote, dar tebesą pas mamutes?

— Taip rėkdamas iš visų pusių pradėjo mus „lygiuoti“.

— Greičiau!

Patikrinus atvykusiųjų skaičių, žygiavome peronų į stotį. Atvykus iki tunelio, priešais mus atėjo vienas vokiečių kareivis su kuprine ir bagažu. Jis nešėsi vaikutį ant rankos, o šalia joėjo turbūt, jo žmona. Civilių žmonių tunelyje mažai tesimatė, nes jie smogikų buvo išvaikyti į visas puses.

Smogikų komandos viršininkas, staiga prišokęs prie kareivio suriko, kad tas greičiau pasitrauktų ir duotų kelią. Kareivis, lyg nustebęs, sustojo vietoje, viduryje laiptų. Pastebėjau, kad jis pykčio pagautas staiga pastatė vaikutį ant žemės ir lyg automatiškai tverdamas už ginklo suriko:

— Užčiaupkit burną arba...

Tuo momentu pribėgo moteris prie kareivio, nutvėrė jį už rankos ir pradėjo maldauti, kad jis nepadarytų neapgalvotų veiksmų, kartu patraukdama jį su vaikučiu į šalį.

Mes greit pražygiavome į stoties aikštę, kur mūsų jau laukė uždaras kaliniams vežti vežimas.

Čia mus sausakimšai sugrūdo, užtrenkė duris ir mašina tuoj nuvažiavo. Joje buvo visiškai tamsu. Kai šoferis dideliu greičiau važiuodamas pasuko, mes visi suvirtome per vienas kitą. Nespejus sustoti, jau vėl kitas pasisukimas, ir vėl suvirtome kaip bulvės maiše, vienas per kitą. Kruvinomis galvomis ir sudraskytais drabužiais atvykome į stovyklą.

Vienas smogikas atidaręs duris, suriko:

— Visi laukan!

Aš stovėjau prie pat durų ir greitai šuoliu šokau į gatvę. Mane staiga sugriebė vienas smogikas už apykaklės ir, sviesdamas į šalį taip, jog vos nepargriuvau, suriko:

NACIŲ PRAGARE

Kalinio Nr. 40627 išgyvenimai
nacių koncentracijos stovyklose
1941–1945

IONAS GRIGOLAITIS

Nr. 7

— Čia sustoti! (Vėliau sužinojau, kad mane pasitiko garsusis „kaulų laužytojas“, berlynietis Wilhelm Mueller).

„ŠILTAS“ PRIĖMIMAS

Per kelias akimirkas visi virste išvirto iš vežimo ir išsirikiavo. Vienas smogikas sukomandavo:

— Suk kairėn, marš!

Mes atsisukome veidu prieš vartus. Vartai į stovykląėjo per administracijos trijų aukštų mūrinį namą. Jie buvo pagaminti iš ketvirtainių geležinių grotų su papuošimais ir geležinių raižių įrašų:

„Darbas išlaisvina“ (Arbeti macht frei). Viršum vartų buvo iš didelių medinių raidžių užrašas:

„Apsaugos suimtųjų stovykla“ (Schutzhaft-lager).

Vartai atsidarė ir mes įbauginti, kaip tarp vilkų papuolę avinai, įžygiavome į stovyklą. Įžygiavus jau pradėjo temti. Mus sustatė priešais administracijos namą – stovykloje paprastai sakydavo „prie vartų“ – veidu į sieną. Sunkūs geležiniai vartai už mūsų užsidarė. Tuokart mes ir nesvajojome, kad toje baisyje stovykloje reikės išbūti keletą metų ir, vis dėlto, dar gyviems išeiti. Čia sustoję tuoj pajutome nemalonų stovyklinį kvapą. Visas oras buvo persunktas supuvusių sėtinių ir kopūsų smarve ir sudegusios mėsos smalku.

Sustojus žvalgytis nebuvo galima, nes vienas smogikas nuolat vaikštino aplinkui. Bet mums ilgai svajoti neteko. Netrukus iš administracijos

namo išėjo vienas, kaip atrodė, gerai nusiteikęs šarfiureris ir priėjęs prie vieno iš mūsų būrio paklausė:

— Tamstos pavardė?

Paklaustasis atsakė:

— Lange, iš Oldenburgo!

— Už ką Tamsta čia atvežtas?

— Nežinau!

— Ką? Tamsta nežinai? — Ir taip smogė jam į veidą, kad suimtas sugriuvo.

— Gal Tamstos atmintis dabar kiek pasitaisė? Sakyk, už ką čia Tamstą atvežė?

Paklaustasis vėl aiškinosi, jog jam nebuvo pasakyta, už ką jis čia uždaromas, apie tai jis galįs tik spėti. Smogikas kirtu jam antrą kartą į veidą, ir jis vėl pargriuvo.

— Kelk greičiau ir atsakyk į klausimą. Aš neklausiu, ar Tamstai kas sakė, bet aš klausiu, už ką Tamsta atvežtas. Sakyk greičiau. — Ir vėl sudavė jam smūgį, jog tas vėl pargriuvo.

— Ar Tamstos atmintis greit pasitaisys?

Nesuvokusį greit atsikelti parmuštąjį pradėjo spardyti. Smogikas rėkė toliau:

— Nesivoliok čia kaip kiaulė. Guli kaip maišas. Kelkis greičiau, noriu su Tamsta pasikalbėti.

Mušamasis pradėjo aiškintis, kad jis kartą atsakęs vienai kaimynei, kurios sūnus buvo sava-noriu išėjęs į kariuomenę ir fronte sužeistas, kai ji jam pasiskundusi savo vargu, jog jos vaikas tik to norėjęs, nes pat savo noru ejęs į karą. Pasakęs, kam esą dabar skūstis, kai susilaukėte tai, ko geidėte.

— Ak, tai Tamsta toks paukštis, kuris vis burnoja ir demoralizuoja visuomenę. Dar sudavė jam kelis smūgius ir nusitvėrė kitą suimtąjį.

— Už ką Tamsta atvežtas?

— Turėjau intymius santykius su vokiete.

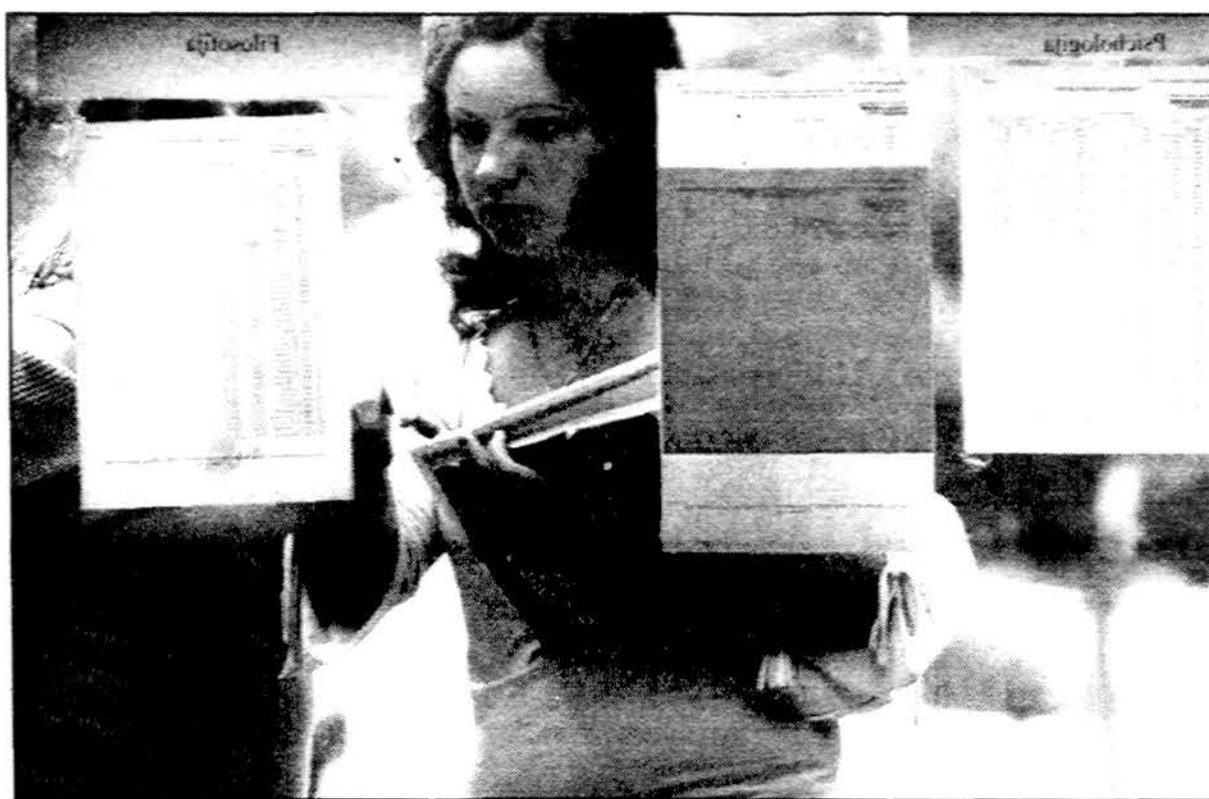
— Žinau, kas Tamsta per paukštis. Čia papuolei į tikrą vietą. Mes čia Tamstą tikrai atratinsime tvirkinti vokietes. — Jam sudavė kelis smūgius į veidą taip, jog nelaimingasis kelis kartus parvirto.

Tuo tarpu jau buvo išėjęs iš administracijos namo visas smogikų būrys ir visi iš eilės pradėjo mus kvosti. Kur tik žiūrėjai, ten krito žmonės ant žemės, juo spardė, plūdo, visai paipės.

Bus daugiau.

Universitetai ir kolegijos: tarp misijos ir vizijos

Aukštoji mokykla — kelias į svajonių darbą.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 15 d. (ELTA) — Renkantis specialybę dažniausiai galvojama apie svajonių darbą, o renkantis aukštąją mokyklą — kaip tą svajonę įgyvendinti. Vienos aukštojo mokslo institucijos siūlo mokslo laipsnius ir tyrimais grindžiamą išsilavinimą, kitos — darbui parengtus specialistus. Universitetams rūpinantis prestižu ir pigesniu išsimokslinimu, kolegijų prioritetai krypta į studentus ir mokslo kokybę. Apie aukštųjų mokyklų misiją, karjeros galimybes, studijų kokybės problemas ELTA kalbėjosi su universitetų ir kolegijų vadovais, švietimo institucijų specialistais.

Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus pavaduotoja Aurelija Valeikienė sakė, kad didžioji masė vis dar veržiasi į universitetus. Dėl nusistovėjusių tradicijų ir bendro suvokimo stygiaus renkantis studijas svarbu prestižas, kurio naujos kolegijos dar nespėjo išsikvototi.

„Studentas turėtų apsispręsti ir įvertinti savo galimybes, — patarė Švietimo ir mokslo ministerijos profesinių studijų skyriaus vedėjas Antanas Levickas. — Arba jis eina į universitetą ir ruošiasi mokslinei veiklai, arba į kolegiją ir per trumpesnį laiką — 3 metus — ruošiasi specialybei“.

Kauno kolegijos Verslo vadybos fakulteto dekanė Onutė Junevičienė sutiko, kad šių aukštųjų mokyklų misijos yra skirtingos: universitetai orientuojasi į mokslinį lygį, o kolegijos — į praktinį parengimą.

„Labai vertinam ryšius su darbdaviais, nes dalis studijų — praktika už kolegijos ribų, — sakė dekanė. — Po diplominių darbų gynimų, kuriuose dalyvauja ir įmonių atstovai, ne vienam studentui yra iškart pasiūlo-

mas darbas. Pasitaiko, kad patys darbdaviai sutinka tapti baigiamoji darbo vadovais“.

Profesinių studijų skyriaus vedėjas A. Levickas sutiko, kad partnerystė tarp kolegijų ir organizacijų yra geresnė, dėl to ir studijos būna konkretnės, ir studentas išmoksta ko jam reikia, ir galiausiai darbdaviai labiau patenkinti.

Beje, kolegijos ryšius palaiko ne tik su darbdaviais, bet ir su absolventais. Karjeros centrai tiria, kur šie įsidarbino, klausia, kokių žinių pritrūko. O. Junevičienė akcentavo, kad grįžtamasis ryšys yra nepaprastai reikalingas tobulinant mokymo procesą.

„Kaip rodo finansavimas, viename dėstytojų kolegijose tenka mažesnis studentų skaičius, — tokį glaudų bendradarbiavimą aiškino Vilniaus pedagoginio universiteto rektorius Algirdas Gaižutis. — Tačiau man, kaip rektoriui, labai svarbu, kad studentas gautų išsilavinimą ne vien tik per „žodeliavimą“. Studentas daugiau žinių turėtų įgyti bibliotekose, sėdėdamas prie knygų ar kompiuterio“.

Rektorius A. Gaižutis pabrėžė, jog svarbu suteikti galimybę studijuoti pačiam. O nusistatymas, kad bendraujant su dėstytoju sužinoma daugiau — senamadiškas požiūris.

Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus pavaduotojos A. Valeikienės teigimu, jeigu universitetuose tokie dideli srautai, reikia pagalvoti, ar yra fizinių galimybių paruošti studentus.

Vis tik pagal valstybės tarnybos įstatymą, tik aukštąjį universitetinį išsilavinimą turintys asmenys gali pretenduoti į valstybines A lygio pareigas.

Reprezentacijai išleidžiami milijonai

Vilnius, lapkričio 15 d. (BNS) — Per devynis šių metų mėnesius valdinkai Lietuvai reprezentuoti šalies viduje ir užsienyje išleido mažiausiai 15,5 mln. litų. Seime pasigirdo raginimų griežčiau reglamentuoti šias išlaidas.

Seimo Biudžeto ir finansų komiteto narys Rimantas Dagys ne juokais susirūpino valstybės institucijų reprezentacinėmis lėšomis, rašo „Lietuvos žinios“.

Anot parlamentarų, šis skaičius toli gražu nėra didelis, priešingai — gal net palyginti nedidelis.

Natūralu, kad absoliučiai šioje srityje pirmąją Užsienio reikalų ministeriją (URM). Reprezentaciniam tikslams ji šiemet išleido 4.734 mln. litų.

Tarp kitų dvylikos ministerijų pagal reprezentacijai skirtų lėšų pa-

naudojimą kiek išsiskiria Krašto apsaugos (463,000 litų), Vidaus reikalų (263,000 litų), Finansų (248,000) ir Žemės ūkio (209,000 litų) ministerijos. Ypatingu kuklumu pasižymi Teisingumo ministerija, kuri nurodė, kad reprezentacijai per devynis mėnesius išleido vos 19,500 litų. Užtat Vyriausybės kanceliarijos poreikiai kur kas didesni — net 764,000 litų.

Savitą tyrimą atlikusį R. Dagį labiausiai nustebo ne sumos, kurias reprezentacijai leidžia valdžia, o tai, kad lėšų suplanuojama paprastai daugiau, negu pavyksta panaudoti. Paašikėjo, kad esama atvejų, kai reprezentacinės lėšos net nebūna paliečiamos.

Jis neatmetė galimybės, kad reprezentacinių lėšų „likutį“ valstybės institucijos baigiantis finansiniams metams panaudoja kitoms reikmėms.

Baigta byla dėl prezidento įžeidimo

Vilnius, lapkričio 15 d. (BNS) — Baigta tirti baudžiamoji byla dėl pasikėsimo įžeisti šalies vadovą Valdą Adamkų.

Pasak dienraščio „Kauno diena“, 41-erių metų statybininkui iš Karmėlavos V. S. buvo pateikti įtarimai dėl prezidento įžeidimo, tačiau vėliau paašikėjo, kad V. Adamkus jam adresuoto įžeidžiančio ir grasinamojo turinio elektroninio laiško neperkaitė.

Dienraščio žiniomis, minėtas laiškas į Prezidentūrą balandžio 29-ąją buvo išsiųstas iš vieno asmeninio kompiuterio Karmėlavoje. Devynių sakinių laiškas tryško neapykanta ne

tik prezidentui, bet ir šaliai.

Šią savaitę Kauno rajono apylinkės teismas turėtų patvirtinti arba pakeisti Kauno rajono apylinkės prokuratūros sprendimą nubausti V. S. 1,000 litų bauda.

Priremtas įkalčių, vyras prisipažino sąmoningai išsiuntęs šį laišką prezidentui.

Už padarytą nusikaltimą V. S. grėsė bauda nuo 250 iki 12,500 litų arba areštas nuo 15 iki 90 parų, arba laisvės atėmimas iki dvejų metų. Pagal numatytas sankcijas, valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens įžeidimas — nesunkus nusikaltimas.

Darbo partija liko be paramos

Atkelta iš 1 psl.

Pagal įstatymą, jei priimant sprendimą VRK narių balsai pasiskirsto tolygiai, nulemia komisijos pirmininko balsas.

Darbo partijos atstovai tikina, jog antradienį VRK priimtas sprendimas — politizuotas, žada jį skusti teismui.

„Aš tikrai viena galiu pasakyti, kad labai akivaizdžiai matėsi komisijos pirmininko šališkumas viso posėdžio metu ir komisijos pirmininko sprendimu, nes jo balsas buvo lemia-

mas, komisija priėmė sprendimą. Tikrai nemanau, kad nepateikimas laiku yra šiurkštus pažeidimas“, — sakė posėdyje dalyvavusi DP pirmininko pavaduotoja Loreta Graužinienė.

Paklausta, ar VRK sprendimą skųs teismui, L. Graužinienė atsakė: „Taip, be abejo“.

Darbo partijai yra pareikšti įtarimai dėl neskaidraus buhalterijos tvarkymo, o jos buvęs vadovas Viktoras Uspaskichas nuo gegužės negrįžta iš Rusijos.

Ukrainiečiai neišskleidė V. Adamkaus abejonių

Atkelta iš 1 psl.

bendrijos ir Europos šeimos nariai, tačiau jaučiame ir suvokiame, kad vieningos, laisvos ir klestinčios Europos paveikslas dar nėra užbaigtas“, — sakė V. Adamkus.

Jis akcentavo, kad Lietuva neįsivaizduoja Europos be Ukrainos.

„Ukrainos dar laukia nelengvas kelias įtvirtinant demokratinę politinę sistemą, stiprinant pilietinę visuomenę ir žiniasklaidos laisvę, tęsiant rinkos ir teisės kūrimo reformas. Tačiau iš savo patirties žinome, kad tai kelias, kurį ne tik įmanoma, bet ir būtina nueiti. Paprasčiausiai — reikia!“, — kalbėjo Lietuvos vadovas.

V. Adamkus teigė, kad Ukrainos demokratijos sėkmė — „tai įkvėpimas demokratiniams Baltarusijos jėgoms, tai ir stabilumo užtikrinimas Kaukaze, tai parama Moldovos reformoms“.

V. Adamkaus viešnagės Kijeve metu prezidentai apsiėmė valstybiniais apdovanojimais. Po to Lietuvos vadovas susitiko su Ukrainos ministru pirmininku Viktoru Janukovi-

čiumi. Neseniai prieštaringą pareiškimą apie Ukrainos siekių tapti NATO nare „išaldymą“ padaręs šalies premjeras V. Janukovičius nesugebėjo išsklaidyti Lietuvos prezidentui kilusių abejonių.

Ukrainoje su valstybiniu vizitu viešintis Lietuvos vadovas antradienį susitikime su premjeru V. Janukovičium pastarąjį „rėmė prie sienos“ ir dėl NATO narystės siekių.

Kaip žurnalistams pasakojo V. Adamkus, jis premjero paklauses dėl jo pareiškimo apie siekius tapti NATO nare išaldymo ir paprašęs patikslinti, nes „lieka neiški Ukrainos pozicija dėl narystės NATO“.

„Aš pasakiau premjerui, kad jei jūs norite į NATO, tai turite labai aiškiai tai pasakyti. Premjeras atsakė, kad Ukrainos žmonės nesupranta ir nemato tikslo įsijungti į NATO, galbūt tas nesupratimas ir kelia abejonių. Aš pasakiau, kad tai jo pareiga tuomet kalbėti Ukrainos žmonėms, jei jis tuo tiki. Abejonės dėl nuoširdaus noro įsijungti į NATO nebuvo išsklaidytos“, — sakė prezidentas.

SPORTAS

* Trečiadienį draugiškose tarpvalstybinėse futbolo rungtynėse Lietuvos rinktinė svečiuose 4:1 sutriuškino Maltos vienuolikę. Du įvarčius nugalėtojams pelnė Tomas Danilevičius (37 ir 67 min.), po vieną — Tomas Radzinevičius (58 min.) ir Vitalijus Kavaliauskas (90 min.).

* Švedijos sostinėje vykusiam atvirajame Švedijos kyokushin karate čempionate sėkmingai pasirodė Lietuvos sportininkai, o Darius Gudauskas ir Margarita Čiuplytė tapo čempionais savo svorio kategorijose. Sunkiausioje svorio kategorijoje (per 80 kg) D. Gudauskas iš Vilniaus klubo „Saulės ženklas“ fina-

le bekompromisinėje kovoje privertė pasiduoti Takatsug Naito iš Japonijos. Kauno „Rifo“ klubo kovotoja M. Čiuplytė pademonstravo puikią techniką ir kovinę dvasiją. Finale privertė pasiduoti praėjusio pasaulio čempionato prizininke iš Japonijos Kumiko Sunakawa.

* Dešimtą pergalę aštuonioliktose NHL reguliariojo sezono rungtynėse iškovojo bei Rytų konferencijos Atlanto pogrupio pirmąją poziciją susigražino be Dariaus Kasparaičio rungtyniaujanti New York „Rangers“ komanda. Antradienį namuose „Rangers“ ledo ritulinkai 3:2 nugalėjo New Jersey „Devils“ komandą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Smurtas bei priverstinės santuokos stumia afganistanietes į susideginimą

Afganistanietės, apsisiautusias burkomis.

AP nuotr.

Kabulas, lapkričio 14 d. (AFP/BNS) — Priverstinės santuokos ir nuolatinis smurtas yra pagrindiniai veiksniai, lemiantys tai, kad Afganistane daugėja susideginusių moterų, antradienį paskelbta regioninėje konferencijoje.

Trijų dienų susitikime kalbėta, kad aukštas neraštingumo lygis (teigiama, jog iki 20 procentų moterų yra berašės) ir nekompetentinga teisingumo sistema taip pat prisideda prie to, kad daugelis moterų nemato išeities iš problemų ir todėl aukoja savo gyvybę.

Konferencija, kurioje dalyvavo apie 200 žmonių iš šalių, kur savižudybių lygis yra panašus, pavyzdžiui, Bangladešo, Irano, Indijos ir Sri Lankos, buvo surengta tikintis rasti būdų, kaip sustabdyti šį reiškinį.

Pasak ekspertų, tikslų galutinių skaičių neturima, nes ligoninės ir policija neveda tinkamai apskaitos, o daugelis šeimų tokių savižudybių atvejus slepia iš gėdos.

Nepaisant to, Vokietijos nevyriausybinė organizacija „Medica

Mondiale” pristatė tyrimą, rodantį, jog 2005 metais Kabulo ligoninės užregistravo 18, o šiame — 36 susideginimo atvejus.

Šalies vakaruose esančiame Herato mieste, kur, kaip manoma, tokių atvejų nutinka daugiausia, sprendžiant iš pateiktųjų duomenų, tendencija susideginti vis didėja. 60 proc. tam pasiryžusių moterų yra berašės.

Tarp priežasčių, dėl kurių moterys ir merginos griebiasi tokių drastiškų veiksmų, minimos priverstinės santuokos, merginų atidavimas kitai šeimai, taip siekiant išspręsti tarpusavio ginčus, ir nesutarimai su uošviais, mat kai kurie jų reikalauja sekso, nurodoma tyrimo ataskaitoje.

Šešiolikmetė mergina, vardu Gulsum, konferencijos dalyviams pasakojo pasidegusi po to, kai ją sumušė 25 metais vyresnis, nuo narkotikų priklausomas sutuoktinis, už kurio tekėti privertė tėvas.

Nuo 60 iki 80 proc. santuokų Afganistane yra priverstinės. Apie 57 proc. mergaičių ištekinamos dar iki 16-ojo gimtadienio.

PAR įteisino vienos lyties asmenų santuokas

Cape Town, lapkričio 15 d. (AFP/BNS) — Pietų Afrikos Respublika (PAR), kurios vyriausybė pasižadėjo po apartheido žlugimo išgyvendinti visas diskriminacijos formas, antradienį tapo pirmąja juodojo žemyno valstybe, legalizavusia tos pačios lyties asmenų santuokas.

Po karštų debatų už tos pačios lyties asmenų civilinių sąjungų įstatymo priėmimą balsavo 230 PAR parlamento deputatų, o prieš jį — tik 41. Dar trys parlamentarai susilaikė.

Prieš prasidedant balsavimui PAR vidaus reikalų ministrė Nosiviwe Mapisa-Nqakula deputatams sakė, kad atsikratydama praeities šalis turi „kovoti su visomis diskriminacijos bei prietarų apraiškomis, tarp jų — su homofobija”.

„Pasiekę savo demokratiją, siekime atsiriboti nuo neteisingos, skausmingos praeities paskelbdami, jog daugiau niekada nebus taip, kad koks nors Pietų Afrikos gyventojas būtų diskriminuojamas dėl spalvos, ištikinimų, kultūros ir lyties”, — pridūrė ji.

Daugumą parlamente turinti val-

dančioji šalies partija — Afrikiečių nacionalinis kongresas — davė nurodymą, kad balsavime dalyvautų visi jos deputatai.

1994 metais pasibaigus apartheidui, kurios metu juodaodžiai PAR gyventojai negalėjo balsuoti, buvo parengta nauja konstitucija, kuria draudžiama diskriminacija dėl rasės, lyties ir seksualinės orientacijos.

Naujasis įstatymas buvo pateiktas įstatymų leidėjams svarstyti, kai PAR Konstitucinis Teismas 2005 metų gruodį pripažino, kad draudimas tuoktis vienos lyties asmenims yra nekonstitucinis.

Afrikos krikščionių demokratų partijos vadovas, tėvas Kenneth Meshoe sakė deputatams, kad tie, kurie balsuos už šio įstatymo priėmimą, užsitrauks Dievo rūstybę.

„Šis įstatymo projektas pateisina amoralumą ir lytinį iškrypimą vadina teisėtu alternatyviu gyvenimo būdu, kurį reikėtų viešai pripažinti, — prieš balsavimą per debatus sakė K. Meshoe. — Dievo nepajuoksi. Šis parlamentas ketina peržengti Dievo kantrybės ribas”.

EUROPA

LONDONAS

Didžiajai Britanijai dėl virtinės musulmonų ekstremistų sąmokslų yra iškilęs „labai didelis pavojus” ir teroristinės atakos jos teritorijoje yra labai tikėtinos, perspėjo vidaus reikalų sekretorius John Reid. Pakartodamas praėjusią savaitę Didžiosios Britanijos vidaus žvalgybos agentūros MI-5 vadovės perspėjimą, J. Reid nurodė, kad teisėsauga šiuo metu turi informacijos apie 30 rengiamų sąmokslų. Paklaustas, kiek rimta yra padėtis, J. Reid atsakė: „Grėsmė yra labai didelė”.

* * *

Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair pristatė virtinę pasiūlymų, kurie turėtų padėti kovoti su nusikalstamumu, terorizmu ir nelegalia imigracija, siekdamas paskutiniaisiais savo valdymo mėnesiais atitaisyti bent dalį Irako karo padarytos žalos. Vyriausybė taip pat patvirtino, kad vėl susies bazinės valstybinės pensijos didėjimą su uždarbiu ir įstatymiškai numatys ilgalaikius tikslus dėl taršos anglies dvideginio ir kitomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis mažinimo.

MINSKAS

Baltarusijos opozicionierius ir buvęs deputatas Sergejus Skrebecas išėjo į laisvę, pusantrų metų atsėdėjęs kalėjime pagal kaltinimą ekonominiais nusikaltimais. S. Skrebecas, buvęs ankstesnės sudėties parlamento opozicinės grupės „Respublika” narys, buvo nuteistas dvejus su puse metų kalėti pagal kaltinimus prievartavimu duoti kyšį, bet išėjo į laisvę pirma laiko pagal amnestiją.

VARŠUVA

Nors Lenkijoje įvykusių savivaldos rinkimų oficialūs rezultatai dar nepaskelbti, jau žinoma, kad valdančiąją konservatorių partijai „Įstatymas ir teisingumas” nepavyko perimti vietos valdžios. Didžiuosiuose miestuose bei vaivadijų seimeliuose dominuos opozicijos — liberalios Pi-

AZIJA

DELHI

Indija ir Pakistanas trečiadienį pranešė, kad patvirtino planus sukurti specialistų grupę, kuri abiejose šalyse kovotų su terorizmu. Užbaigusios pirmąsias per vienerius metus taikos derybas, suteikusias vilčių, kad naujoji sistema padės sumažinti įtampą, Pietų Azijos varžovės taip pat susitarė dėl pakto, skirto branduolinių avarių rizikos sumažinimui, ir nurodė, kad jis greitai bus pasirašytas. Į kovos su terorizmu grupės sudėtį įeis po tris narius iš kiekvienos šalies, o jai bendrai vadovaus aukšti abiejų šalių užsienio reikalų ministerijų pareigūnai.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

JAV prezidentas Georg W. Bush nedvejodamas panaudos karinę jėgą prieš Iraną, jei bus išnaudotos visos kitos galimybės, sakė Izraelio ambasadorius JAV interviu, kuris publikuojamas trečiadienį. „Gera pažįstu prezidentą Bush... Jo požiūriu, branduolinį ginklą turintis Iranas, ajatolos su bomba yra nepriimtini dalykai”, — sakė ambasadorius Danny Ayalon, greitai baigiantis savo kadenciją Washington, DC. „Man buvo suteikta garbė gerai jį pažinti. Jis nedvejodamas nueis visą kelią, jei nebus kito pasirinkimo”, — sakė D. Ayalon.

* * *

Prezidentą Moshe Katsav, kuriam gresia kaltinimai išžaginimu, — patys sunkiausi, kada nors iškelti Izraelio vadovui, trečiadienį šeštą kartą apklausė policija. Trečiadienio apklausa įvyko po to, kai policija spalio viduryje pranešė užbaigusi tris mėnesius trukusį tyrimą dėl kaltinimų išžaginimu. Vienas policijos šaltinis nurodė, kad per apklausą daugiausia dėmesio buvo skiriama seksualiniam persekiojimui ir nederamiems veiksams prieš dvi moteris.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND www.atlanticexpresscorp.com	
Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lektuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.
8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363	

IŠ KRYŽIŲ KALNO Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

Ivykusi Lietuvos maldininkų kelionė pėsčiomis iš Lietuvos, Kryžių kalno Meškiučiuose, į Golgotos kalną Šventojoje Žemėje — šių dienų stebuklas. Atgailos ir aukos komanda — būrelis pasiryžėlių iš visos Lietuvos į ilgą ir prasmingą žygį išvyko gegužės 5 dieną išlydėti ir palaiminti vyskupo Eugenijaus Bartulio. Maldininkai Vilniaus Arkikatedroje prašė šv. Kazimiero pagalbos ir globos toje kelionėje su šešiasdešimt kilogramų sveriančiu kryžiumi ir Lietuvos vėliava. Kelionė buvo nelengva — kiekvieną dieną be poilsio, net ir šventomis dienomis, nueinama po 30–40 kilometrų. Iš pradžių šalto lietaus plakami, vėliau karštos saulės kepunami, maldininkai nakčiai išsitiesdavo net ir ant plikų grindų savo miegmaičiuose. Kryžius lingavo per kelių Europos valstybių miestus, miestelius ir kaimus, asfaltuotais ir žvyruotais dulkanciais vieškeliais, kalnų takeliais. Maldininkai dažniausiai keliavo vorele šalia be paliovos judančio transporto ir benzino tvaiko. Kryžių nešė keturi vyrai, o vėliavą ir dvi pusmetrio aukščio statulėles moterys nešė pakaitomis. Eidami giedojo ar kalbėjo rožinį. Pasiryžėliai kasrūt išklausedavo šv. Mišias, kurias aukėjo kelionės kapelionas kun. Kazimieras Ambrasas, SJ.

Lietuvos piligrimai maldingai žengė per Europą tūkstančius kilometrų paskui mūsų Išganymo simbolį — Kryžių. Pietų Italijoje pasiekta paskutinis taškas prie jūros — Bari, iš kurio buvo planuota keliu plaukti Viduržemio jūra iki Šventosios Žemės. Tačiau kelionę reikėjo pakoreguoti. Iš Lietuvos į Bari nuskrido trys vairuotojai ir visi žygeiviai per dvi paras jų vairuojamu autobusu atvyks į Varšuvą, iš kur, prie išvargusių maldininkų prisijungus dar keletui iš Lietuvos atvykusių keliauninkų, visi kartu su kryžiumi skrido į Tel Avivą. (Taip buvo laikomasi, nepaisant didžiulių kliūčių, užsibrėžto tvarkaraščio). Dėl pernelyg didelio kryžiaus svorio keleiviai, įskaitant šuvenyrus, galėjo pasiimti bagažą tik po du kilogramus. Iš kelionės Marijos radijas kiekvieną šeštadienį transliuodavo pokalbius su kun. K. Ambrasu arba su gydytoja Birute Žemaityte. Jie nusiskundė sunkia kelione. Kartą B. Žemaitytė, kalbėdama per radiją, tikriausiai apsidžiaugusi, sakė: „Arkivyskupas S. Tamkevičius maldininkams eiti pėsčiomis Šventojoje Žemėje. Tas, kaip savaime suprantama, šioje karo nualintoje teritorijoje nebūvo toks lengvas uždavinys. Maldininkus Apvaizda globojo iki pat Golgotos, o kryžius kartu su piligrimais grįžo į Lietuvą.“

sijoje, Ukrainoje keliauninkai su kryžiumi buvo sutinkami šiltai, pagarbiai ir vaišingai katalikiškoje Austrijoje — šaltai ir abejingai. O Italijoje — vos ne priešiskai. Gal to šaltumo ar priešiskumo būtų likę mažiau, jei mūsų vyskupai būtų perspėję anų kraštų vyskupijas apie katalikus piligrimus iš Lietuvos? O mūsų piligrimai tikėjosi Europos tautoms parodyti savo kelionės tikslą — melsti Dievą gai-lingumo ne tik savo tautai, bet ir pasauliui, melsti taikos ir ramybės visose tautose, melsti krikščionių vienybės.

Visų nuostabai, per Vatikano radiją transliuojamos lietuviškosios programos darbuotojai atsisakė pranešti apie į Romą ateinančius lietuvių maldininkus. Laimei, Romoje gyvenanti dosnioji Lietuvos sūnaus Petro Vileišio anūkė Barbora Vileišytė, ilgametė Varšuvos universiteto bibliotekos direktorė, „Krivulės“ redaktorė, buvusi Vatikano radijo bendradarbių šitą tėvynainių žygį sekė labai atidžiai. Skambindavo į Vilnių, į Kauną, kun. K. Ambrasas, kurį jau seniai asmeniškai pažįsta. Jis pasakė, kad nežino, kur žmonės nakvos Romoje. B. Vileišytė prašė savo bičiulio buvusio ambasadoriaus K. Lozoraičio gauti leidimą šv. Petro ir Povilo bazilikos Aušros Vartų koplyčioje kun. K. Ambrasui aukoti šv. Mišias. Pati B. Vileišytė taip pat rūpinosi nakvyne piligrimams. Jos pažįstamas italas Džiuzepė aplankė kelis bažnyčių klebonus, kol vienas sutiko keliauninkus apnakvinti. Rytą Aušros Vartų koplyčioje šv. Mišiose dalyvavo 26 piligrimai iš Lietuvos, taip pat kiti K. Lozoraičio sukviesti lietuviai, gyvenantys Romoje, ambasadorius prie Šventojo Sosto Algirdas Saudargas. Italijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Maslauskas, B. Vileišytės prašymu, gavo leidimą visiems keliauninkams audiencijai pas popiežių Benediktą XVI, kuris tuomet dar gyveno vasarvietėje. Tačiau piligrimai nenorėjo keisti griežto kelionės grafiko ir išskubėjo tolyn, nesusitikę su popiežiumi.

Lietuvos maldininkų kelionėje be B. Vileišytės (beje, pasiekusios daugiau nei 80 metų amžių), daug padėjo, kaip jau minėta, ambasadoriaus prie Šventojo Sosto kadenciją baigęs K. Lozoraitis, taip pat Lietuvos ambasadorius Italijoje Šarūnas Adomavičius, dabar besirūpinantis gauti Izraelio leidimus maldininkams eiti pėsčiomis Šventojoje Žemėje. Tas, kaip savaime suprantama, šioje karo nualintoje teritorijoje nebūvo toks lengvas uždavinys.

Maldininkus Apvaizda globojo iki pat Golgotos, o kryžius kartu su piligrimais grįžo į Lietuvą.

„XXI amžius“,
2006 m. Nr. 77

Skelbimai

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Skelbimai

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M.
SAKEVICIUS

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas

708-889-2148

Labdaros koncertas

„Aukso stygos“

2006 M.

LAPKRIČIO 18 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 VAL. V.

Lietuvių dailės muziejuje, PLC,
14911 127th Street, Lemont

Pianistas:

RIMANTAS VINGRAS

Violončelininkas:

DAVID LOW

LITHUANIAN WORLD COMMUNITY

SUNLIGHT ORPHAN AID FOR LITHUANIA

414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, USA

Bilietus galite įsigyti kavinėje „Bravo“
(238 Main Street, Lemont)

Visus maloniai kviečia
Lietuvos vaikų globos būrelis
„Saulutė“

PASKUTINIS PAMINKLAS STALINUI BUDAPEŠTE

Vengrija išsilaisvino iš komunistinio periodo paminklų tuoj po sistemos žlugimo 1990 metais. Šis procesas praėjo sklandžiai ir buvo unikalūs tarp visų pokomunistinių šalių: paminklus, memorialinius ženklus, nukeltus iš aikščių, skverų, pastatų fasadų, patalpino Budapešto priemiestio parke, kur juos ir dabar galima pamatyti. Ypatingas pasipiktinimas visuomenėje kilo, kai Gelesoto kalne buvo mėginta demonstruoti memorialą žuvusiems Raudonosios armijos kariams. Sovietinių karių statulas iškėlė po to, kai antikomunistinės organizacijos pagrasino juos susprogdinti. Aliuzija į pašalintą 1956 metais didžiulį paminklą Stalinui buvo pernelyg skaidri.

Problemos iškilo dėl paminklo „Kritusiems sovietų kariams“ Laisvės aikštėje, kuris vienu metu buvo apmėtytas bombomis su dažų įtaisais. Valstybė, gerbdama tarptautinius susitarimus, neleido paminklo iškelti, todėl jis liko toje pačioje vietoje, bet buvo aptvertas, kad prie jo neįmanoma būtų prieiti ir pamatyti.

Tačiau vienas paminklas, matyt, dėl to, kad jis buvo nematerialus, išvengė komunistinio paveldo valymo. Tai istoriniai troleibusai. Norėtusi papasakoti apie Budapešto troleibusų numeravimą, transporto maršrutuose. Nors troleibusai važiuoja į Obudos rajoną dar iki 1944 metų, pokariniai transporto maršrutai visiškai pasikeitė. 1-ojo maršruto linija buvo nutiesta kitame rajone ir sujungė Košuto aikštę su sostinės Zuglo rajonu. Troleibusų maršrutus aptarnavo 25 sovietinės gamybos troleibusai. Dėl blogų oro sąlygų 1949 m. lapkričio 7 d., pažymint Spalio

revoliucijos metines, iškilmingas troleibusų linijos atidarymas neįvyko. Tačiau atsirado dar viena palanki proga, ir linija buvo iškilmingai atidaryta 1949 gruodžio 21 d. — Stalino 70-mečio jubiliejaus proga. Darbininkai, tiesę troleibusų liniją, buvo apdovanoti už pirmalaikį darbų grafiko įvykdymą. Pažymint Stalino jubiliejų, troleibusų linijai buvo duotas 70 numeris. Nuo to laiko kiekvienam naujam maršrutui buvo suteikiamas kitas, tolesnis numeris. Švenčių paminėjimai, pasitelkiant skaičių numeraciją, vyko ir toliau. 1950 metais, vykstant naujo tilto iškilmingam atidarymui (pavadinto Stalino vardu — šiuo metu vadinamu Arpadu), naujam troleibusų maršrutui buvo suteiktas 33 numeris — susietas su 33-osiomis Spalio „revoliucijos“ metinėmis. Šitoks numeravimas liko iki šiol. Kampanija, valdanti miesto transportą, tvirtina, kad niekas ir niekada neprieštaravo prieš ideologizuotos numeracijos sistemą. Parengti naują troleibusų numeravimą kompanijai nepatogu, todėl ji šio klausimo nesvarsto. Nebuvo nei planuota, nei mėginta pakeisti maršrutų numerius.

Taip Stalino gimtadienis tyliai tebešvenčiamas Budapešte. Ar sovietinio kulto numeracijos apraiškų yra kitur? Sovietų Sąjungoje, ypač prieškariniu karinio komunizmo laikotarpiu, buvo plačiai taikomas svarbių sistemai datų įamžinimas.

Lietuvoje, be kelių SSRS, LSSR valstybės įkūrimo jubiliejinių datų, šis ideologinis reiškinys neišplito.

„XXI amžius“,
2006 m. Nr. 76

Skelbimai

SIŪLO DARBĄ

Experienced Male & Female Live-In
CNA or Home Health Aide needed.
Must have valid proof to work
in the United States.
Must speak English & Drive.
312-648-1565

IŠNUOMOJA

Waukegan, IL,
privačiame name
išnuomojamas atskiras butas.
Kreiptis
tel. 1-847-662-4708

Iš Lietuvos Vyčių veiklos

CENTRO VALDYBOS SUAŽIAVIMAS

Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdis, š. m. lapkričio 11 d. vyko Philadelphiaje, Šv. Jurgio parapijos patalpose. Dalyvavo 20 centro valdybos narių iš Connecticut, Illinois, Indiana, Massachusetts, Michigan, Pennsylvania, New Jersey ir New York valstijų. Suvažiavimą globojo Philadelphia vyčių 3 kuopa, veikianti prie Šv. Jurgio parapijos.

Susirinkimo pradžioje dvasios vadas, prelatas Juozas Anderlonis sukalbėjo maldą, pasveikino dalyvius ir palinkėjo sėkmingo posėdžio. Lietuvos Vyčių kuopos vardu pasveikino kuopos pirmininkė Irene Ozalis. Posėdžiui vadovavo pirmininkė Elena Nakrošienė. Ji pasveikino centro valdybos narius ir svečius.

Kadangi centro valdyba ruošė ir globojo praėjusį 93-ąjį metinį suvažiavimą, šiek tiek laiko buvo skirta įvertinti ir diskutuoti pasiekimus. Atrodė, kad dalyviai ir svečiai buvo patenkinti nutarimais, savaitgalio programa, posėdžiais ir gražia Floridos aplinka. Organizacijai suvažiavimas buvo pelningas.

Nuspręsta, kad 94-ąsias metinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas/seimas vyks 2007 m. rugpjūčio 1-5 d., Holiday Inn viešbutyje, Brockton, Massachusetts, ir jį globoja 1 kuopa, veikianti Brockton, vadovaujama garbės narės Veronikos Bizinkauskienės. Seimo atidarymo ir uždarymo, šv. Mišios bus aukojamos Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Centro valdybos lietuvių kalbos ir kultūros komiteto pirmininkė Julia Schroder pranešė apie sėkmingai praėjusią Lietuvos Vyčių koordinuotą, ypatingą šventę/paminėjimą Šiluvos Mergelės Marijos koplyčioje, Washington, D.C., kur buvo švenčiama koplyčios 40 metų gyvavimo sukaktis. Sekmadienį,

spalio 8 d., 2 v.p.p., šv. Mišias koncertavo prelatas Edmundas Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos užsienio lietuvių sielovados koordinatorių, kun. Antanas Markus iš Chicago, IL (jis yra Šiluvos Mergelės Marijos fondo pirmininkas) ir kun. Tomas Karanauskas iš Los Angeles, California. Mišių metų giedojo Šv. Andriejaus lietuviškos parapijos choras iš Philadelphia, PA., kuriam dirigavo Ilona Babinskienė, vargano to paties bažnyčios klebonas kun. Petras Burkauskas. Po pamaldų vyko procesija prie Šiluvos Mergelės Marijos koplytėlės, kur Mišių dalyviai pasimeldė. Vėliau svečiai susirinko JAV Lietuvių Bendruomenės Washington apylinkės suruoštos iškilmingoms vaitėms Amerikos Katalikų universitete. Iš viso šventėje dalyvavo apie 300 asmenų, atstovaujančių Lietuvos Vyčiams, Lietuvių Bendruomenei ir bei kitoms Amerikos lietuvių organizacijoms. Prisiminimui maldos knygą šiai šventei suprojektavo garbės narė Bernice Avizaitė.

Archyvų komiteto pirmininkė Frances Burmila pranešė, kad visai nesenai ALKos pastate, Putnam, Connecticut, dėl sprogusio vamzdžio patvinęs vanduo užliejo dalį Lietuvos Vyčių archyvų: finansinius dokumentus, žurnalus ir knygas. Šiuo metu dedamos pastangos rasti asmenį, kuris galėtų surūšiuoti ir tvarkyti turimą L. Vyčių archyvinę medžiagą. Informacija šioms pareigoms bus skelbiama „Vyties“ žurnale, Naujosios Anglijos apygardos universitetuose ir Putnam aukštojoje mokykloje. Tam specialiam tikslui yra sudarytas komitetas.

Lietuvos reikalų komiteto pirmininkė Mildred Jagiella apibūdino apie jos dalyvavimą Amerikos Lie-

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

tuvų Romos Katalikų federacijos (ALRKF) šimtmečio jubiliejinio suvažiavimo šventėje š. m. spalio 21-22 d., kur atstovavo Lietuvos vyčių organizacijai. Kalbėjo apie Šv. Jurgio bažnyčios, Shenandoah, Pennsylvania, ir Aušros Vartų bažnyčios, Manhattan, New York, uždarymą.

Centro valdybos pirmininkės pirmoji pavaduotoja Becky Pataki, dirbanti su specialiais projektais, Veteranų dienos proga, išdalino ypatingą medžiagą, pavadintą „Kareivių angelai“ (Soldiers' Angels program), kuri bus išsiųsta visoms kuopoms ir apygardoms. Vyčiai bus pakviesti dalyvauti įvairiuose projektuose padėti kareiviams Irake. Pvz., kuopos ar apygardos galės siųsti antklodes, kojines ir pirštines, kaklaraščius, higienos reikmenis; rašyti laiškus kareiviams.

Kiti komitetų pirmininkai padarė savo pranešimus. Tolimesnėje posėdžio eigoje buvo aptarti einamieji reikalai, vyko diskusijos, svarstymai ir nutarimai. Posėdis baigtas maldą, sukalbėta centro valdybos sielovados garbės nario, prelato dr. Juozo Anderlonio.

Šv. Mišias Šv. Jurgio bažnyčioje aukojęs prelatas dr. Juozas Anderlonis ir kun. Antanas Markus. Savo pamoksle prelatas dr. J. Anderlonis sveikino centro valdybą ir pagyrė, kad posėdis buvo darbingas bei sėkmingas. Po Mišių visi susirinko parapijos salėje vakarienei ir pabendravimui.

Kitas centro valdybos posėdis numatytas šaukti 2007 m. balandžio 14 d. Brockton, Massachusetts, ir jį globoja 1 kuopa.

Regina Juškaitė-Švobienė

EUROPOS SĄJUNGA ANT KREMLIAUS PAVADŽIO

Lietuvos prezidentas V. Adamkus pasidžiaugė, jog nesenai įvykusiame ES šalių vadovų neformaliame susitikime Suomijoje, Lahčio mieste, Europos Komisijos pirmininkas Žoze Manuelis Barozas ištesėjo savo pažadą ir prie gausiai delikatesais apkrauto vakarienės stalo priminė Rusijos prezidentui V. Putinui, jog negražu naudoti energetiką politiniams tikslams. Ž. M. Barozas turėjo galvoje Rusijos „Družbos“ naftotiekio „remontą“, sustabdant naftos tiekimą į „Mažeikių naftą“. Pirmiausia Rusijos kaimynės – Baltijos šalys ir Lenkija su dideliu nerimu stebi, kaip Rusija savo energetinę politiką pavertė ne tiek ekonominio, kiek politinio spaudimo priemone, tiksliau sakant – politiniu šantažu. Nė kiek nė mažesniu, nei Maskvos ekonominis branduolinis šantažas Sovietų Sąjungos laikais. Ir kodėl gi nešokdinti Senojo žemyno, jeigu, anot vieno garsaus britų žurnalisto, stebėjusio Lahčio ES viršūnių ir Rusijos prezidento V. Putino susitikimą, savo pataikavimą ir padlaižystę buvo pasirengę įrodyti, net

keltas nusimaudami. Panašios tendencijos buvo ir Lahčio susitikime. Kai buvo nedrąsiai užsiminta apie Rusijos vykdomą spaudimą Gruzijai, V. Putinas netgi apkaltino ją agresija kaip valstybę, liejančią kaimyninių tautų kraują. Rusijos prezidentas turėjo galvoje Abchazijos ir Pietų Osetijos gyventojus, kurie esą tebėra gyvi tik Rusijos armijos apsaugos dėka. ES šalių vadovai tylomis prarijo ir šią karčią pilulę.

Iš tiesų, Europa vis labiau darosi priklausoma nuo Rusijos energetinių resursų, pirmiausia dujų, ir faktiškai nebeturi jokios manevravimo laisvės. Maskva jau dešimt metų atsisako ratifikuoti jos pačios pasirašytą Energetikos chartiją, surandama vis naujų priekabių. Kremlui ypač nepriimtinas šios chartijos punktas, reikalaujantis, kad Rusija leistų trečiosioms šalims naudotis dujų eksporto tinklais. V. Putinas, savo ruožtu pažadėjęs, kad energetinių išteklių tiekimas Europai nenutrūks, tuo pačiu pareikalavo, jog mainais už tokią „malonę“ Rusijos energetinėms bendrovėms –

„Gazprom“, „Lukoil“ bei kitoms būtų užtikrinta galimybė išsivirti Europos mažmeninėje energetikos rinkoje.

Be to, V. Putinas, kelerius metus dirbęs KGB šnipu Vokietijoje su rezidencija Drezdene, puikiai išstudijavo ne tik vokiečių kalbos subtilybes, bet ir Vokietijos istoriją. Pasak kai kurių Europos politologų ir politikos apžvalgininkų, savo elgesiu V. Putinas darosi labai panašus į Hitlerį, kai šis prieš Antrąjį pasaulinį karą, Europos didžiosioms valstybėms nuolaidžiaujant, užgrobė Austriją, Sudeutį ir Klaipėdos kraštus. Dabar V. Putinas elgiasi irgi panašiai. Pirmiausia matydamas Paryžiaus ir Berlyno, netgi Londono trypciojimą vietoje, bijant netgi užsiminti apie paskutinių demokratijos likučių naikinimą, V. Putinas demonstruoja ne tik Rusijos energetinę visagalybę. Šiaip ar taip Europa visiškai pasimetusi. Nesant bendros užsienio politikos, nesutariant energetiniais klausimais, beveik atvirai demonstruojamas antiamerikietiškas. Tuo ir naudojasi Maskva, sudarinė-

dama įvairias sutartis su Vokietija ir Prancūzija bei kitomis šalimis, kurios tas sutartis pasirašo, vadovaudamosios lyg ir nacionaliniais savo interesais. V. Putinui labai patinka tokia politika, kai jam tiesiai į rankas krenta Senasis žemynas.

Na, o aukščiausiojo lygio neformalus forumas Lahtyje ir nuolankus jo dalyvių lankstymasis naujam Rusijos carui priminė senus sovietinius laikus, kai buvusių Rytų ir Vidurio Europos „liaudies demokratijų“ statytiniai klausydavosi SSKP gensekų instrukcijų, kaip jie privalo elgtis.

Tiesa, Lahčio forumu Europos Komisijos pirmininkas Ž. M. Barozas kreipėsi į V. Putiną ir ES šalių vadovus sakydamas: „Neleiskime, kad energetika vėl padalytų Europą, kaip kadaise ją padalijo komunistas“. Kremliaus šeimininkas tikėtai šaiposi iš tokių raginimų, nes jaučiasi esąs padėties viešpatas.

Petras Katinas
„XXI amžius“
(Horizontalai Nr. 18)

Turiu milijoną idėjų...

Manome, kad mūsų skaitytojams įdomu plačiau sužinoti apie jauną menininką iš Connecticut, kuris neseniai Amerikoje išleido savo pirmąją knygėlę. Tad pakalbinojome Rolandą Kiaulevičių.

— Dienraštį „Draugas“ pasiekė žinia, kad jaunas lietuvis dailininkas Rolandas Kiaulevičius išleido savo pirmąją knygėlę „Zoolidays“ anglų kalba. Kokios šios knygelės atsiradimo istorija?

— Į Ameriką aš atvažiavau prieš penkerius metus ir apsigyvenau vienoje amerikiečių šeimoje, kuri turi 4 vaikučius. Aš padėjau jiems, o jie padėdavo man. Mokiau juos dailės pagrindų, padėdavau namų ruošoje ir t.t. Vieną dieną vežiau vaikus į pamokinę veiklą ar į gimtadienį, tiksliai nepamenu. Tačiau labai gerai prisimenu — mašinoje buvo 6 vaikai: Siena, Nina, Jackson, Spencer, Julia, Teddy. Jie paprašė manęs papasakoti pasaką. Aš sutikau, nes mėgstu kurti istorijas iš nieko. Taigi papasakojau, o jie sėdi išsižioję, kol pagaliau sušuko: „WOW! We gona buy your book!“ O aš jiems sakau:

— Jeigu pirksite mano knygelę, aš ją iliustruosiu.

Rolando Kiaulevičiaus knygelės „Zoolidays“ viršelis

Pradėjau daryti eskizus, po to įstojau į Paier Art kolegiją, Hamden, CT. Kurį laiką ten pasimokęs, nutariau geriau išmokti anglų kalbą. Pradėjau lankyti anglų kalbos paskaitas Gateway Community kolegijoje, vėliau Yale universitete. Kai mano anglų kalba šiek tiek pagerėjo, pabandžiau stoti į WCSU ir buvau priimtas, nors stojančiųjų buvo per 80. Kai priėmė vieną mane, labai nustebau. Taigi, ten besimokydamas ir darbavausi prie savo knygelės. Piear Art kolegijoje susipažinau su žymiu rusų dailininku Vladimir Shpitalnik, kuris ir padėjo man suvokti amerikietišką sistemą iliustravimo srityje.

— Kokie vėjai jauną dailininką atpūtė į Ameriką?

— Mano mergina Laura, kuri dabar jau mano žmona. Žinoma, aš visada svajoju įsigyti magistro laipsnį meno srityje (dailininkas yra baigęs Šiaulių universitetą, kur įgijo bakalaurą laipsnį — L. A.) gal Vokietijoje, nes gerai kalbu vokiškai, tačiau taip susiklostė, kad Laura prieš šešerius metus atvyko į JAV ir liko čia studijuoti. Tad ir man teko atlikti.

— Ką veikėte Lietuvoje?

— Studijavau Šiaulių universitete. Tai buvo patys nuostabiausi mano gyvenimo metai: šokiai „Saulės“ kolektyve (su šiuo šokių ansambliu Europa išvažinėta skersai — išilgai); menai, parodos, patys geriausi ir

nuoširdžiausi draugai, madų pasirodymai, studentiškas gyvenimas ir dar daug daug nuostabių dalykų, apie kuriuos aš galėčiau knygą parašyti!

— Ar sunku „krimsti mokslo riešutus“ Amerikos aukštojoje mokykloje? Kokius mokslus baigėte?

— Nėra sunku, kai moki anglų kalbą, tačiau kai aš jos nemokėjau, man atrodė labai sunku. Bet nieko nėra neįmanomo.

Kaip minėjau prieš tai, atvažiavęs lankiau nemokamus anglų kalbos kursus, kur buvo sunkoka kažką daug išmokti, vėliau, kai pasimokiau Gateway Community kolegijoje ir Yale universitete, kai pramokau anglų, nusprendžiau sugrįžti prie meno studijų. Besimokydamas Piear Art kolegijoje ir piešdamas namuose, pasidariau „portfolio“, nes Lietuvoje viską buvau išdovanojęs draugams, nieko gero neturėjau išsaugojęs. Tiesa, tėvelių namuose yra koks geras tuzinas mano paveikslų, tačiau aš norėjau sukurti kažką naujo. Na, o tada įstojau į Western Connecticut State universitetą.

— Kuo, Jūsų požiūriu, skiriasi Amerikos ir Lietuvos dailės mokslų sistema? Tiesa ar mitas — Lietuvos dailės mokykla?

— Lietuvoje, Šiauliuose, kur aš mokiausi, profesoriai buvo tikrai „pasikaustę“ ir profesionalūs. JAV taip pat labai labai stipri sistema. Tačiau kritikuoją tave čia daug švelniau, pastebi, kas gražu, nežemina studentų. Lietuvoje aš buvau pripratęs girdėti daug daugiau kritikos.

— Kodėl pasirinkote knygų iliustraciją? Kodėl pirmoji knyga skirta būtent vaikams?

— Taip jau susiklostė. Aš visą laiką svajoju sukurti animacinį filmą ir, besimokydamas WCSU, jau pradėjau darbuotis šioje srityje. Manau, kad kada nors vėl sugrįšiu prie to. Mane taip pat visada žavėjo knygutės, ypač vaikiškos, spalvingos. Man patinka visokiausios istorijos ir todėl pradėjau iliustruoti.

— Kas rašė tekstus Jūsų knygelei?

— Tekstą parašiau aš pats, tačiau kai patekau į „Red Cygnet“ (www.redcygnet.com) konkursą, jiems labai patiko mano iliustracijos, bet jie panorėjo pakeisti mano rašytą istoriją, sueliuoti, kas, manau, sustiprino mano tekstą. Man sutikus, leidyklos direktorius Bruce Glassman sueiliavo mano istoriją.

— Ar menininkas yra „pasaulio žmogus“? Ar svetimose kultūroje nedingsta menininko savitumas?

— Menininkas yra menininkas. Žinoma, menininkai yra jautrūs žmonės ir juos veikia aplinka. Tad kiekvienas pasikeičimas atsispindi jų darbuose ir dažniausiai tai didelis pliusas. Manau, kad menininkas turi keliauti, pamatyti ir susipažinti su kitomis kultūromis, tai praplečia jo akiratį. Jei pasaulyje kiekvienas žmogus būtų menininkas, tai pasaulis būtų idealus ir nepaprastai gražus.

— Ar nežlugdo menininko „komerciniai reikalai“ — rūpestis knygų išleidimu, pardavimu, pristatymu ruošimu? Juk visa tai atima daug laiko, kurį būtų galima skirti kūrybai?

— Taip, tas atima daug laiko, tačiau niekur nedingsi, tenka suktis

Rolandas Kiaulevičius pristato savo knygą.

kaip reikiant. Žinoma, norėtusi kurti ir nesirūpinti pragyvenimu, duonos kąšniu. Bet kada nors bus geriau.

— Ar turite padėjų? Kas Jus palaiko sunkią minutę?

— Tai mano žmona Laura, ji visada sunkią minutę šalia, visada supranta mane ir pagelbsti. Tikrai smagu, kad yra į ką atsiremti, nes tėveliai Lietuvoje, sesės taip pat. O ir visi draugai ne čia, nors suradau daug naujų nuostabių draugų. Tai Sigutė Šimkuvienė-Rosen, kuri visada pagelbsti kada reikalinga parama, jos vyras Stanley, iš meniškų pusės — Robert Reynolds, Jack ir Beth Mariotti, Karen ir Michael Vlock bei dar daug kitų mielų žmonių.

— Judu su žmona aktyviai dalyvaujate savo apylinkės lietuviškoje veikloje. Papasakokite apie Jūsų lietuvišką bendruomenę ir apie jos veiklą.

— Abu su žmona šokame pramoginius šokius, kas mums labai patinka, suteikia daug džiaugsmo, energijos ir uždega mus. Neseniai mus priėmė į vieną Connecticut pramo-

ginių šokių trupę su kuria mes koncertuojame CT, ir ko gero, ateityje važinėsimės po kitus JAV miestus. Kaip jau minėjau, Lietuvoje šokome nuostabiame liaudiškos muzikos ansamblyje „Saulė“. Atvažiavę čia, radome „Vėtro“ kolektyvą New Haven, tačiau laikinai nešokame jame, nes šiuo metu daug dirbu prie savo knygelės, tačiau žadame greitai vėl į ją sugrįžti. Turime lietuviško teatro grupę „Aitvaras“. Pastatėme spektaklį „Žentelias“, su kuriuo važinėjome po Connecticut apylinkes.

— Kokie Jūsų ateities planai?

— Piešti, daryti freskas, kurti filmukus, šokti, vaidinti spektakliuose ir t.t. Bet didžiausias noras — iliustruoti vaikiškas knygeles ir džiuginti jaunąją auditoriją. Turiu milijoną idėjų, reikia jas visas įgyvendinti, reikia paskubėti, taigi — iki, bėgu piešti.

— Ačiū už pokalbį. Linkiu, kad visi Jūsų planai išsipildytų.

Laima Apanavičienė

Kalėdinių dovanų vajas Lietuvos vaikams

Prieš mėnesį pal. Jurgio Matulaičio misija užbaigė Kalėdinių dovanų vaju Lietuvos vaikams, ir norėtu me pasidalinti išpūdžiais ir informacija.

Nors misija jau eilę metų renka dovanas vaikams, šiais metais nutarėm išmėginti naują. Užuo skelbė bendrą dovanų rinkliavą, nežinant ar surinktos dovanos praktiškai kam nors tinka, nusprendėm dovanas rinkti vaikams, kuriems tikrai jų reikia.

Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ parūpino mums remtinų vaikų sąrašus su vardais, nurodant vaikų amžių. Kadangi VVM palaiko nuolatinis ir artimus ryšius su remiamais centrais bei jų vadovais ir gerai žino tų vaikų gyvenimo sąlygas, nebuvo abejonės ne tik, kad šioms vaikams tikrai reikalinga pagalba, bet žinojome, kad mūsų parama bus tvarkingai ir sąžiningai išdalinta.

Spalio 24d. dovanos iškeliavo į Kazlų Rūdą, Naująją Akmenę, Obelių, Rumbonis, Užpalius ir Žalia-

kalnį Kaune. Išsiuntėm 231 dovaną, (bendras svoris — 543 svarai). Dėkojame „Atlantic Express“ už jų pagalbą ir persiuntimo nuolaidą.

O Misijos žmonių atsiliepimas buvo toks entuziastingas ir nuoširdus, kad norinčių tapti Kalėdų seneliais buvo daugiau negu mes turėjome vaikų! Teko greitai paruošti naujų vaikų sąrašą. Per dvi vajuos savaites kiekvienas vaikas turėjo „savo“ Kalėdų senelį! Net ant eglutės nebelikus kortelių su vaikų vardais, žmonės vis klausinėjo, ar kur nors nelikęs vaikas be dovanos. Tokių vaikų nebebuvo. Visi buvo aprūpinti dovanomis!

Mes norime nuoširdžiai padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie šio vajuos už jų nuoširdumą ir dosnumą. Gerų širdžių dėka 231 vaikui per šias šv. Kalėdas pasaulis bus tikrai šiltesnis ir linksmesnis.

Vajuos vadovės:

Ona Daugirdienė,

Pranutė Domanskienė

Grasilda Reinytė-Petkienė

A†A EDWARD W. (ED) ALEXINAS

Spėju, kad ši pavardė nėra žinoma „Draugo“ skaitytojams, bet ją žino dauguma mano dabartinio miestelio (Chillicothe) gyventojų. Chillicothe yra istorinis Ohio valstijos miestas (apie 25,000 gyventojų), 45 mylios į pietus nuo Columbus miesto. Buvo pirmoji Ohio valstijos sostinė, nes dauguma šios valstijos ikūrėjų čia gyveno. Tik vėliau Ohio sostinė buvo perkelta į Columbus kaip į greičiau augantį ir labiau valstijos viduryje esantį miestą.

Edward W. Alexinas

Ed gimė 1921 metų balandžio 10 dieną ir užaugo Dayton, Ohio, mieste kaip jauniausias sūnus devynių brolių ir seserų šeimoje. Dabar visi jau yra mirę. Priklausė Holy Cross lietuvių katalikų parapijai. Ed ir vienas jo brolis priklausė šios parapijos krepšinio komandai, kuri 1939 metais laimėjo pirmą vietą Dayton miesto krepšinio pirmenybėse. Tais pačiais metais Ed buvo pagerbtas kaip Dayton miesto geriausias atletas. Gavo Ohio valstijos universiteto stipendiją Columbus mieste ir ten žaidė krepšinį bei futbolą universiteto komandose. Universitetą baigė 1943 metais.

1946 metais jis atsikėlė į Chillicothe, kur mokytojavo vidurinėje

mokykloje ir buvo krepšinio ir futbolo komandų treneris. Dėl daugelio laimėtų rungtynių su kitų vidurinių mokyklų komandomis Ed buvo pagerbtas pakvietimu į Chillicothe vidurinės mokyklos „Hall of Fame“. Vėliau dirbo mokyklų administracijoje viršininko padėjėju. Visą laiką buvo labai veiklus visuomenininkas: miestelio tarybos narys, vietinio golfo klubo pirmininkas, įvairių komitetų ir organizacijų veiklus dalyvis. Daugiau kaip 60 metų priklausė St. Peter katalikų parapijai ir veikė įvairiose bažnytinėse organizacijose. Nesireklamuvo, kad jis yra lietuvių kilmės. Tai žinojo tik artimesnieji jo draugai. Jei būtų apsigyvenęs didesni lietuvių telkinį turinčiame mieste, pavyzdžiui, Čikagoje, gal jis ir būtų daugiau pasireiškęs lietuviškoje veikloje. Bet jam nepatiko gyvenimas dideliuose miestuose. Labiau patiko mažesni miesteliai, kaip 25,000 gyventojų turintis Chillicothe. Žinau, kad jam čia patiko gyventi. Tik žiemą gyvendavo Floridoje. Buvo palaidotas St. Margaret katalikų kapinėse. Su juo atsisveikino keli šimtai žmonių.

Z. Prūsas

Labiausiai sekama tauta pasaulyje

Britanija pirmąją pasaulyje pagal slapto stebėjimo sistemų ir apsauginių televizijos kamerų skaičių.

Duomenys apie tai, kad 20 proc. slapčių kamerų pasaulyje, tai yra po vieną dvylikai žmonių, yra Jungtinėje Karalystėje, pateikiami „Information Commissioner's Office“ (Igalotinio informacijos klausimais biuro) pranešime. Taigi, britai yra labiausiai stebima tauta pasaulyje, praneša „Sky News“.

Igalotinis informacijos klausimais Richard Thomas įspėjo Didžiąją Britaniją, kad šalis gali tapti „Big Brother“ („Didžiojo Brolio“) bendrija – taip pavadintas realybės šou, kuriame slaptomis kameromis filmuojami žmonės uždarose erdvėse.

R. Thomas žinybos pranešime pasakojama apie naujausias technologijas, naudojamas Britanijoje žmonėms stebėti. Visos jos automatinizuotos ir slaptos. Šie prietaisai kontroliuoja vartotojų išlaidas, naudo-

jimąsi internetu bei mobiliaisiais telefonais ir kitus dalykus.

„Information Commissioner's Office“ prognozuoja, kad iki 2016 metų stebėjimas dar labiau išsiplės. Įeinantys į parduotuves pirkėjai bus skenuojami, mokyklos gali įvesti tokius prietaisus, kuriais tėvai galės stebėti savo vaikus.

R. Thomas mano, kad totalinis stebėjimas bus teigiamas tuo, kad padės kovoti su terorizmu ir nusikalstamumu.

Tačiau jis taip pat pridūrė, kad stebėjimo sistemos klaidos gali turėti rimtų padarinių – gali būti neteisingai nustatyta tapatybė, galimi netikslūs faktai arba išvados, gali būti pažeistas asmeninis saugumas.

Pranešime taip pat sakoma, kad dėl slapto stebėjimo gali būti prarastas individualumas ir anonimiškumas ir žmonės praras galimybę būti vieni įvairiose savo gyvenimo srityse.

BNS

Specialūs marškinėliai nusikaltėliams

Jungtinių Valstijų Delaware valstijos teisėjas nurodė vyriškiui, kuris savo darbo vietoje buvo du kartus apsinuoginęs prieš dešimtmetį mergaitę, vilkėti marškinėlius su užrašu: „Esu seksualinis nusikaltėlis“, pranešė teismo prokuroras.

Aukštesniojo teismo teisėjas Jan Jurden 69-erių Russell Teeter taip pat skyrė 60 dienų kalėjimo bausmę.

Generalinio prokuroro pavaduotojas Donald Roberts sakė, jog tai jis pareikalavo gan neįprastos bausmės – vilkėti marškinėlius, nes būgštuoja, kad R. Teeter ir toliau gali mėginti apsinuoginti prieš vaikus soduose,

kuriuos jis prižiūri su savo žmona.

„Tai vienintelis būdas jo klientams sužinoti, kad jis yra seksualinis nusikaltėlis“, – žurnalistams sakė D. Roberts.

Pasak D. Roberts, nuo 1976 metų R. Teeter už nepadorų apsinuoginimą prieš vaikus buvo teistas mažiausiai 10 kartų, ir jam buvo diagnozuotas nepataisomas polinkis į ekshibicionizmą.

R. Teeter gali apskųsti šį nuosprendį per 30 dienų, antraip jam teks išėjus iš kalėjimo 22 mėnesius darbu metu vilkėti minėtus marškinėlius.

BNS

A†A AUGUSTINAS PAULIONIS

Mirė 2006 m. spalio 22 d., Marijampolėje, Suvalkijoje, sulaukęs 93 metų amžiaus.

Gyveno Springfield, Illinois; St. Pete's Beach, Florida ir prieš porą metų sugrįžo į Lietuvą.

Nuliūdę liko: duktė Rimgaile Reklaitienė ir vyras Vytautas; anūkai: Vida Skandalakis, Elytė Sieczkowski, Povilas Reklaitis, Elaine Paulionis ir 10 proanūkų. Taip pat dideliame skausme liko sesuo Zuzana Scepanavičienė Dzikiene, jos duktė Nijolė Draugelienė su šeima ir a.a. brolio Vytauto sūnus Augustinas (Nerijus) Paulionis ir Elena Paulionienė Kerienė bei kiti giminės ir artimieji.

Velionis buvo palaidotas Kalvarijos kapinėse Suvalkijoje.

Kviečiame visus draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Augustiną maldose ir melsti Jam amžinos ramybės Dievo rankose.

Liūdintys artimieji

A†A RIMAS JONAS BRIZGYS

Mirė 2006 m. lapkričio 12 d., sulaukęs 86 metų.

Gimė Lietuvoje. Gyveno Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Giliam liūdesyje liko: brolis Eugenijus su žmona Irena; sūnėnai Martynas ir Leonardas bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

A.a. Rimas bus pašarvotas šeštadienį, lapkričio 18 d. nuo 9 v.r. iki 11 val. ryto Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St. (kampas 87th ir Ridgeway Ave.), Evergreen Park. Šv. Mišios bus aukojamos 11:30 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaitė

Hundred forty second lesson. (Handred fori sekand lesan) – Šimtas keturiasdešimt antra pamoka.

Increase in property taxes. (Inkrys in praperti tēkses) – Padidinti nuosavybės mokesčiai.

I read in the paper about the increase in property taxes in our township. (Ai red in tha peiper ebaut tha inkrys in praperti tēkses in aur taunšip) – Aš skaičiau laikraštyje, kad mūsų miestelyje padidės nekilnojamos nuosavybės mokesčiai.

It's because the people voted to increase the number of fire stations and schools, now we have to pay for them. (Its bikoz tha pypl vouted tū inkrys tha namber af faer steišens end skūls, nau ui hev tū pei for them) – Tai atsitiko dėl to, kad žmonės balsavo padidinti gaisrinių ir mokyklų skaičių, dabar reikia už tai užmokėti.

It's getting more and more expensive to own a house in this area. (Its geting mor and mor ekspensiv tū oun e hauz in this erija) – Darosi vis brangiau ir brangiau turėti namą šioje apylinkėje.

The number of residents is increasing, that's why we need more fire stations and more schools. (Tha namber af rezidents iz inkrysing, thēts uai ui nyd mor faer steišens end mor skūls) – Gau-

sėjant gyventojų skaičiui, reikia daugiau gaisrinių ir daugiau mokyklų.

I noticed quite a few for sale signs in the neighborhood, do you suppose it's due to the increase in taxes? (Ai noutisd kuait e fju for seil sains in tha neiborhud, dū jū supouz its dū tū tha inkrys in tēkses) – Pastebėjau kad apylinkėje parduodama nemažai namų. Ar manai, kad tai dėl padidėjusių nuosavybės mokesčių?

The increase in taxes is not sufficient to cause people to sell their homes, it's more likely due to the downturn in the economy. (Tha inkrys in tēkses iz nat safišent tū koz pyple tū sel their homs, its mor laikli dū tū tha daunčiurn in tha ekanami) – Padidėję nuosavybės mokesčiai nėra pakankama priežastis, kad žmonės parduotų savo namus, greičiausiai tai vyksta dėl pablogėjusios ekonomikos.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆Į tradicinį rudens labdaros koncertą „Aukso stygos“, kuris įvyks lapkričio 18 d. 7 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“. Meninę programą atliks pianistas Rimantas Vingras ir violončelistas David Low.

◆Lietuvių operos metinis poky-
lis vyks lapkričio 18 d. Jaunimo cent-
ro salėje, 5620 S. Claremont Ave.,
įvyks. Pokylio pradžia 6 val. v. Me-
ninę dalį atliks operos choras ir so-
listė Nida Grigalavičiūtė. Diriguos
chormeisterė Jūratė Grabliauskienė,
akompanuos Manigirdas Motekaitis.
Šokiams gros „Kaukas“. Choras kvie-
čia visus Jus dalyvauti tradiciniame
pokylyje ir tuo padėti sumažinti nau-
jo pastatymo išlaidas. Stalus užsisa-
kyti galite paskambinę Rimai Urbo-
navičienei (tel. 708-439-6762 ar 708-
429-9764) arba Virginijai Savrimie-
nei (tel. 630-257-6481). Auka asme-
niui — 35 dol. Dalyvaukime.

◆Lapkričio 19 d., sekmadienį,
Vidurio Amerikos apygardos Lietu-
vos Vyčiai visus kviečia į šv. Mišias,
kurios bus atnašaujamos šv. Petro
bažnyčioje, 2224 30th Ave., Kenosha,
WI. Mišios prasidės 11 val. r. Šio ren-
ginio šeimininkai — Lietuvos Vyčių
38 kuopa (Kenosha, WI). Į Mišias bus
galima nuvykti autobusu, kuris nuo šv.
Kazimiero seselių motiniškojo namo
(Marquette Park) išvažiuos 9 val. r., o
nuo švč. Mergelės Marijos Nekalto
Prasidėjimo bažnyčios (Brighton
Park) — 9:15 val. r. Pietus valgysime
„Fireside Restaurant“, 2801 30th
Ave., Kenosha, WI. Vietas galite užsi-
sakyti paskambinę Evelinai Oželie-
nei tel. 773-254-7553. Tel. pasiteiravi-
mui: 262-551-8677 (Theresa DiCello).

◆LB Lemonto apylinkės valdyba
lapkričio 26 d. 12 val. p.p. maloniai
kviečia į susitikimą PLC didžiojoje
salėje su Yale universiteto Muzikos
bibliotekos stažuotoja Egle Stalnio-
niene. E. Stalnionienė dirba Vilniaus
Muzikos ir meno bibliotekoje, akty-
viai dalyvauja Pasaulinės bibliotekų
asociacijos veikloje, tarptautinėse
konferencijose skaito pranešimus
apie Lietuvos Muzikos bibliotekų
veiklą. Kartu atvyksta ir Yale univer-
siteto profesorius Kelndall Crilly.

◆Balzeko lietuvių kultūros mu-
ziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Čikaga,
gruodžio 3 d., sekmadienį, 2 val. p. p.
kviečia į užsiėmimus visus norinčius
išmokyti padaryti šiaudinukus Kalėdų
egletei. Užsiėmimus ves didelę patir-
tį turinčios meistrės Albina Savickas
ir Irena Karaliūnas. Atsineškite žirk-
les, liniuotę ir pieštuką, o mes aprū-
pinsime šiaudeliais, siūlais ir instruk-
cijomis. Įėjimo mokestis: suaugu-
siems 12 dol., vaikams — 5 dol. Daly-
viai taip pat galės lankytis muziejuje
ir pažiūrėti filmą apie Lietuvą. Regist-
racija tel. 773-582-6500. Muziejus ati-
darytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4
val. p.p. Papildomos medžiagos šiau-
dinukams daryti namie galėsite įsi-
gyti muziejaus parduotuvėje. Renginį
remia: Illinois Arts Council, Chicago
Department of Cultural Affairs ir
ECPC.

◆JAV LB Socialinių reikalų ta-
ryba (SRT) ir vyresniųjų lietuvių cen-
tras Čikagoje kviečia visus į kasme-
tinį labdaros vakarą š. m. gruodžio 9
d. 5 val. p.p., kuris vyks „Seklyčioje“
(vakarienė — 6 val. v.). Jūsų lauks
šauki vakarienė bei tradicinė prel.
Prunskio premijos įteikimo ceremo-
nija. Meninėje programoje — nuotai-
kingos dainos, muzika bei pasi-
linksminimas. Bilietus galite įsigyti
SRT būstinėje, 2711 W. 71st St.,
Chicago, IL. Tel. pasiteiravimui: 773-
476-2655 (darbo laikas — nuo 9 val. r.
iki 4 val. p. p., nuo pirmadienio iki
ketvirtadienio). Auka: 35 dol. Visi
maloniai kviečiami.

◆Visus visus, norinčius prekiau-
ti tradicinėje Kalėdų mugėje, kuri
kaip ir kasmet vyks Pasaulio lietuvių
centre (Lemont) gruodžio 2-3 dienomis,
užsisakyti stalus prekybai. Skam-
binti Aldonai tel. 708-448-7436.

Skelbimas

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Neseniai įvykusioje Premijų šventėje dalyvavo ir viešnia iš Lietuvos — Lietuvos dailės muziejaus Radvilų rūmų parodų kuratorė Jūlija Mušinskienė (viduryje). Iš kairės: dailininkė Magdalena Stankūnienė, Vidas Zimkus, šių metų parodoje „Išėjimo kelias“ pelnęs specialiąją premiją ir rašytoja Jūlija Švabaitė-Gylienė.

Edvardo Šulaičio nuotrauka.

KVIEČIAME Į SUSITIKIMĄ SU KINO REŽISIERIUMI GYČIU LUKŠU

Kadras iš kino filmo
„Žalčio žvilgsnis“

Lapkričio 17 d.,
penktadienį, 7 val. v.
Pasaulio lietuvių centre,
Bočių menėje
(14911 127th Street,
Lemont IL 60439)

„Žalčio žvilgsnis“
(1990)

Lapkričio 19 d.,
sekmadienį, 3 val. p.p.
Jaunimo centro kavinėje
(5620 S. Claremont Ave.,
Chicago IL)

„Virta ažuolai“
(1976)

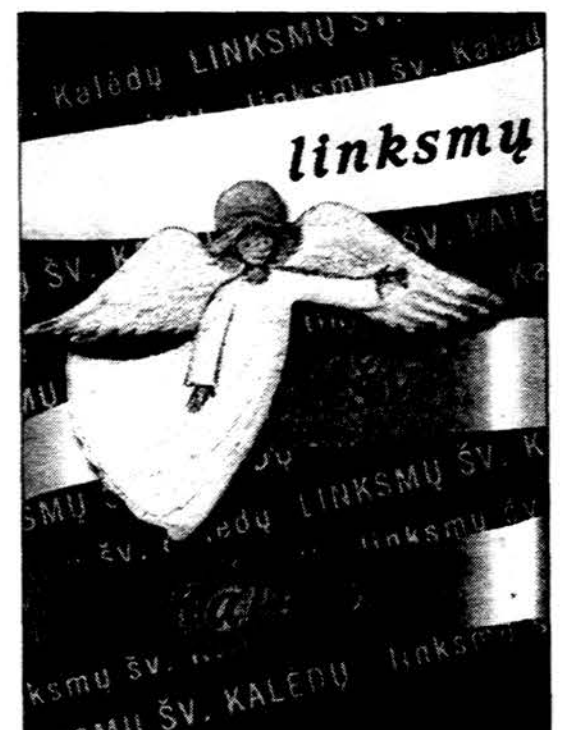
„Draugo“ knygynėlyje

Kalėdos nebe už kalnų.
Pats laikas pasirūpinti
kalėdiniais atvirukais.

„Draugo“ knygynėlis pradėjo
jais prekiauti.
Čia galite įsigyti įvairiausių
atvirukų.

Kaina su voku — 1 dol.

„Draugo“ knygynėlio adresas:
4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Miesto panorama

STIPENDIJOS STUDENTAMS

Northwestern universitetas pa-
skelbė pavarde žmonių, kurie įsteigė
studijų fondą mažas pajamas turin-
tiems studentams. Fondas apmokės
mokslo išlaidas pasirinktiems stu-
dentams. Verslininkas Patrick Ryan
ir jo žmona Shirley yra baigę šį uni-
versitetą.

Kiek studentų gaus stipendijas,
universitetas nežino. Šiais mokslo me-
tais mokslas Northwestern univer-
sitete kainuoja 43,800 dol. per metus.

PAGALBA BENAMIAMS

Jei Jūs neturite darbo, namų, jei
Jums blogai, gal Jums gali padėti
„Inspiration Corp.“

Kasmet ši organizacija maitina ir
suteikia socialinę pagalbą 1,600
benamių žmonių. Trys miesto kavi-
nės („Inspiration Cafe“ — 4554 N.
Broadway; „Cafe Too“, 4715 N.
Sheridan Rd ir „The Living Room
Cafe“, 806 E. 64th Street, Woodlawn)
padeda šiai organizacijai. Jie orga-
nizuoja 13 savaitinių kursų, kuriuose
galima įgyti kulinaro ar kokią kitą
specialybę, išmokyti parašyti savo gy-
venimo aprašymą ir t.t. Lankantys
kursus yra ruošiami pokalbiui su bū-
simu darbdaviu. Kursų metu lanky-
tojai yra nemokamai maitinami.

Šią programą organizavo „The Uni-
ted Way of Metropolitan Chicago“.

MOKINYS SUGRĮŽO

Antradienį į mokyklą išėjęs moks-
leivis namo grįžo tik 10 val. vakaro.
Pasirodo, vienuolikametis Burnham
mokyklos, Cicero, moksleivis beva-
žiuojant iš mokyklos užmigo autobu-
se. „Vairuotoja po darbo grįžo į gara-
žą ir ten pastebėjo, kad ant mokyk-
linio autobuso galinės sėdynės miega
mokinys“, — sakė Cicero miestelio
spaudos atstovas Dan Proft.

SUKČIUS SULAIKYTAS

Čikagoje sulaikytas 20-metis
Harris Jones, kuris apsimetęs mobi-
liojo telefono kompanijos darbuotoju
vogė kreditinių kortelių ir kitą asme-
ninę žmonių informaciją. Tarp nu-
kentėjusiųjų — ne tik čikagiečiai. Jis
skambindavo ir į Florida, California.
Jaunas sukčius paskambindavo ir
sakydavo: „Aš iš Nextel“. Tada siūly-
davo šios firmos paslaugas. Niekas
neįtardavo, jog jis skambina iš savo
namų. Žmonės juo patikėdavo ir pa-
tys pasakydavo jam visą informaciją
apie save. Apie apgaulę jie sužinoda-
vo tik tada, kai jiems paskambindavo
iš banko.

MIUZIKLAS

Tik iki lapkričio 26 d. galite
pamatyti vieną gražiausių miuziklų —
„The Pirate Queen“ Cadillac Palace
Theater. Bilietus galite užsisakyti tel.
312-902-1400